

”It’s not just the economy, stupid!”

En komparativ studie av den nya och etablerade
sydeuropeiska radikala vänsterns positionering och betoning
utifrån kvantitativ data

Abstract

Spain, Portugal, and Greece have experienced a rise of challenger radical left-wing parties alongside an already established radical left-wing in the 2000's. This prompts the question how the new and established radical left differ in positioning and salience on the economic and cultural policy dimension. Using quantitative empirics from the Chapel Hill Expert Survey and the Manifesto Project Database, this study employs a quantitative measure in its comparison of the parties. Furthermore, it adds the parties' GALTAN positioning as a studied variable, in a field primarily concerned with the parties' economic policies. Utilizing the theory of Political Opportunity Structures to formulate hypotheses, the study spawns a descriptive comparison between the new and established left's positioning and salience. The new radical left unanimously combine an economic radical left positioning with a culturally liberal GAL-positioning. The established radical left in Portugal and Greece both adhere to an economic left-wing positioning, whilst being constrained to the middle of the GALTAN-scale. In Spain, both radical left parties have similar extreme economic and GAL-positioning. Regarding salience, all radical left-wing parties emphasize economic questions more than culturally liberal ones. There is not enough evidence that the new radical left emphasizes GAL-questions more in the studied period.

Nyckelord: vänsterradikala partier, vänsterradikalism, Political Opportunity Structures, GALTAN, ny politik, ekonomisk politik, vänster-höger, positionering, partier, betoning, Podemos, Syriza, BE, KKE, PCP, IU, CDU, UP, Chapel Hill Expert Survey, Manifesto Project Database

Antal ord: 10 000

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Introduktion.....	1
1.2	Syfte	2
1.3	Avgränsning	2
1.4	Konceptualisering av den radikala vänstern.....	3
1.5	Disposition	4
2	Tidigare litteratur	5
3	Teori	7
3.1	Nya partier, nya konfliktlinjer.....	7
3.2	Political Opportunity Structures.....	8
3.2.1	POS för den nya radikala vänstern i Sydeuropa.....	9
4	Metod och material	12
4.1	Metod	12
4.1.1	Metodreflektion.....	13
4.1.2	Motivering av fall.....	14
4.2	Material	14
4.2.1	Chapel Hill Expert Survey	14
4.2.2	Manifesto Project Database.....	15
4.3	Konceptualisering och operationalisering	16
4.3.1	Partitypsklassificering	16
4.3.2	Operationalisering av ekonomisk vänster-höger-positionering	17
4.3.3	Operationalisering av GALTAN	17
4.3.4	Operationalisering av policyområden från MPD	17
5	Resultat & analys	19
5.1	Ekonomisk positionering.....	19
5.2	GALTAN-positionering	21
5.3	Policybetoning.....	26
6	Diskussion	29

7	Slutsats	32
8	Referenser	34
9	Appendix	38
9.1	Bilaga 1: Partiernas värden i Chapel Hill Expert Survey	38
9.2	Bilaga 2: Grekiska radikala vänsterns värden i Manifesto Project Database	39
9.3	Bilaga 3: Spanska radikala vänsterns värden i Manifesto Project Database	41
9.4	Bilaga 4: Portugisiska radikala vänsterns värden i Manifesto Project Database	41

1 Inledning

1.1 Introduktion

Hur kan två radikala vänsterpartier finnas inom samma partisystem samtidigt? Vanlig visdom inom teoribildningen om partier är att dessa kommer röra sig mot mitten längs en höger-vänsterskala, där den genomsnittliga väljaren befinner sig. Större partier kommer därför röra sig mot en ideologisk mitten för att tilltala fler väljare. Extrempartier finns, men tilltalar bara ett fåtal väljare (Caramani, 2020:246–247). Sedan 1990-talet har denna endimensionella analys utmanats. Nya samhällliga konfliktlinjer har uppkommit med globaliseringen, vilka kretsat både kring socioekonomiska och sociokulturella frågor. Detta har främst gynnat radikala högerpartier, som tagit en ideologisk position som tidigare saknats i den politiska konkurrensen (Akkerman et al, 2016:17–18). Den globala finanskrisen och Eurokrisen i Europa från 2008 har även inneburit att nya radikala vänsterpartier fått stöd (Kriesi & Schulte-Cloos, 2020:5). De senaste årens finansiella kriser och flyktingkriser har gynnat radikala partier på båda sidan spektret.

Att nya, radikala partier konkurrerar inom det politiska systemet är inget nytt. Däremot finns det speciella fall. Spanien, Portugal och Grekland är tre länder där nya radikala vänsterpartier uppkommit och fått stöd under 2000-talet – Podemos i Spanien, Bloco de Esquerda (BE) i Portugal och Syriza i Grekland. Däremot existerar det redan radikala vänsterpartier i länderna. I Spanien har sedan 1980-talet det radikala vänsterpartiet Izquierda Unida (IU) funnits och i Portugal har Partido Comunista Português (PCP) funnits sedan 1970-talet. Båda partierna ingår även i vänsterradikala koalitionsblock vid vissa val; Unidad Popular (UP) i Spanien och Coligação Democrática Unitária (CDU) i Portugal. I Grekland har Kommunistikó Kómma Elládas (KKE) haft parlamentarisk representation sedan 1970-talet.

Trots att länderna har etablerade radikala vänsterpartier har tre nya fått parlamentarisk representation under 2000-talet. Fallen är intressanta, eftersom de väcker frågor om hur två partier inom ett liknande ideologiskt rum kan åtskilja. Har de ideologiska olikheter och betonar de olika frågor? Kan en ny radikal vänster utnyttja ideologiskt utrymme inom sociokulturella frågor, likt den radikala högern, fast genom att vara kulturellt inkluderande? Detta leder till frågeställningen:

Hur skiljer sig den ideologiska positioneringen och policybetoningen inom ekonomiska och kulturella frågor mellan de nya radikala vänsterpartierna Podemos, BE & Syriza, samt de etablerade radikala vänsterpartierna IU/UP, PCP/CDU & KKE mellan åren 2010–2019?

Inomvetenskapligt är studien intressant, då den kan bidra med förståelse för hur nya radikala vänsterpartier skiljer sig från redan etablerade vänsterpartier. Hur dessa partier skiljer sig från varandra är ett område som är mindre studerat. Således bidrar studien till den sammanlagda kunskapsmassan på området.

1.2 Syfte

Uppsatsens syfte är att studera skillnader i positionering och betoning mellan de nya och etablerade vänsterpartierna i Spanien, Grekland och Portugal. Enbart partinivån kommer studeras, för att etablera inom vilka policyområden som partierna skiljer sig åt. Mer specifikt är de undersökta områdena ekonomisk vänsterhöger-politik och GALTAN. Uppsatsen har en deskriptiv ansats. Syftet är att utifrån en jämförande fallstudie beskriva skillnader och likheter mellan nya och etablerade vänsterpartier. Märk väl att syftet inte är att förklara partiernas valframgångar, utan att beskriva om ideologiska skillnader finns mellan vänsterradikala partier i samma land. Forskningsdesignen möjliggör emellertid ingen kausal inferens som förklarar varför partierna skiljer sig åt. Däremot kommer studiens material prövas mot teoretiskt grundade hypoteser. Studiens material består av expertutvärderingar av partiernas positioner hämtade från Chapel Hill Expert Survey, och Manifesto Project Database:s bedömning av betoningen inom policyområden. Materialet presenteras närmare i avsnitt 4.2.

1.3 Avgränsning

Studiens genomförande kräver både spatiala och temporala avgränsningar. Den spatiala avgränsningen kommer från uppsatsens frågeställning och syfte, då den behandlar vänsterradikala partier i Spanien, Grekland och Portugal. Länderna har valts då dessa är några av de få europeiska länder med två radikala vänsterpartier i parlamentet. Dessutom tillhör de samma geografiska region – Sydeuropa – med liknande historiska och nutida förutsättningar. Temporalt behandlar analysen år 2010–2019. Den temporala avgränsningen motiveras av att den behandlar en tidsperiod då samtliga studerade länder hade två radikala vänsterpartier representerade i parlamentet, samt att studien löper till ett mer nutida datum.

Styrkan i att jämföra över tid är att studien undviker problemet med nivåskattningar. Partiernas positionering och betoning kan jämföras över tid, vilket underlättar analysen av deras relativa placering och om förändring skett (Esaiasson

et al, 2017:147). Därutöver riskerar inte resultatet att snedvridas av en enskild extrempositionering vid en mätpunkt. Från tidsjämförelsen kan trender i partiernas positionering och betoning utläsas.

1.4 Konceptualisering av den radikala vänstern

Innan den tidigare litteraturen och teorin etableras behövs en konceptualisering av begreppet radikal vänster. Begreppet vänsterlibertarianism introduceras också, vilket är vänsterpartier som betonar kulturella frågor och ”ny politik”. Konceptualiseringen bidrar till studiens intersubjektivitet och intern validitet (Badersten, 2006:84–85).

Den radikala vänstern kan förstås som en radial kategori, då radikala vänsterpartier har vissa gemensamma särdrag (Collier & Mahon, 1993:848). Partierna är radikala, då de är kritiska mot liberal demokrati, medan de är vänster då de förespråkar ett alternativt ekonomiskt system än kapitalismen (Fagerholm, 2017:18). Vänsterradikala partier menar att ekonomisk ojämlikhet grundlägger den nuvarande sociala och politiska ordningen. Via statlig intervention i ekonomin och omfördelning av ekonomiska resurser vill vänsterradikala partier motverka ojämlikhet i samhället (March & Mudde, 2005:25). Vissa radikala vänsterpartier är uttalat kommunistiska, men det är ovanligare sedan 1990-talet (Fagerholm, 2017:18). Den radikala vänstern urskiljs från icke-radikala vänsterpartier genom sin kritik mot *liberal* demokrati och ekonomiska eliter (ibid).

Inom den vänsterradikala partifamiljen finns däremot skillnader. Traditionellt inriktade vänsterpartier tenderar att fokusera på ekonomiska frågor, medan andra vänsterpartier kombinerar omfördelningsfrågor med postmateriella frågor som social rättvisa och miljöpolitik, vilket gått under begreppet ”ny politik” (Fagerholm, 2017:18). Den senare gruppen brukar benämnas som vänsterlibertarianska partier. Det är en ideologisk position som kombinerar ekonomisk omfördelning med individuella rättigheter – särskilt för utsatta grupper som minoriteter och kvinnor (Kitschelt, 1993:14). Därutöver använder ofta vänsterlibertarianska partier en populistisk retorik, som påkallar direktdemokrati och kritik mot en ”elitistisk demokrati” (ibid, 15). Sammanfattningsvis förenas den radikala vänstern i tron på ekonomisk jämlikhet och förkastandet av den nuvarande ekonomiska samt politiska ordningen (Fagerholm, 2017:18), samtidigt som de kan ha olika postmateriell positionering. En del i denna studie är att förstå ifall denna skillnad återfinns i Sydeuropa.

1.5 Disposition

Efter inledningen och konceptualiseringen etableras tidigare litteratur på området, som berör den radikala vänstern och Sydeuropa. Därefter framläggs en teoridel om politiska konfliktlinjer och hur den nya radikala vänstern kan positionera sig gentemot sin etablerade motpart. Innan resultatet presenteras metodvalet, materialet och operationaliseringar. Resultatdelen är sedermera uppdelad i två sektioner, som först berör partiernas positionering och därefter deras betoningen. Resultatet analyseras löpande utifrån teorin och hypoteser, samt diskuteras i relation till den tidigare litteraturen i en diskussionsdel. Diskussionsdelen kommer även innehålla metodreflektioner och spaningar för framtiden. Slutligen sammanfattas uppsatsen med en slutsats, som också innehåller förslag på framtida forskning.

2 Tidigare litteratur

Förståelsen för den nya radikala vänstern i Spanien, Portugal och Grekland kräver förståelse för Eurokrisen och dess inverkan på Sydeuropa. Finanskrisen 2008 drabbade i stort sett alla världens stater och ledde till en inhemsk skuldcrisis i flera länder. Bland de sydeuropeiska EU-länderna – primärt Spanien, Portugal och Grekland – var skuldcrisisen som värst. Både den ekonomiska och sociala sfären påverkades, med hög arbetslöshet och stagnerad tillväxt. Bland ”mainstreampartierna” fanns konsensus om en hård åtstramningspolitik för att bemöta krisen, vilket var impopulärt bland väljarna (Hobolt & Tilley, 2016:973).

Mer specifikt innebar Eurokrisen ekonomiska och politiska kriser i Sydeuropa, vilket innebar politiska möjligheter för utmanarpartier till vänster. På ekonomisk nivå förordade partierna omfördelningsfrågor och kritik mot åtstramningspolitiken, medan de även betonade samhällsfrågor som korruption och demokratisk förnyelse (Hutter et al, 2018:12 & 20). Tidigare forskning på väljarnivån har även visat att sydeuropeiska väljare som röstar på vänsterradikala utmanarpartier drivs av omfördelning (Hobolt & Tilley, 2016:983). Samtliga radikala vänsterpartier gynnas även av politiskt missnöje (Kriesi & Schulte-Cloos, 2020:6–7). Dessa studier berör politikens efterfrågsida, dvs. varför väljare söker sig till nya utmanarpartier, och de nya radikala vänsterpartiers relation till mainstreampartierna. Forskning på hur nya och etablerade radikala vänsterpartier positionerar sig gentemot varandra inom samma politiska system är mindre förekommande. Denna studie bidrar med en förståelse för om policypositioneringen mellan den nya och etablerade vänstern skiljer sig.

I Spanien bildades det nya vänsterradikala partiet Podemos ur en folkrörelse mot åtstramningspolitiken. Partiets stöd brukar sammanlänkas med bland annat deras vänsterekonomiska politik (Hopkin, 2020:199). Detsamma gällde i Portugal och Grekland, där folkrörelser mot åtstramningspolitiken överfördes i stöd för vänsterradikala partier (ibid, 186). Däremot behandlar tidigare forskning vänsterradikala partier som en helhet, vilka beskrivs utifrån sin ekonomiska positionering. Samtidigt är ekonomisk politik inte den enda positioneringen partier kan definieras utifrån, utan även postmateriella frågor har strukturerat partisystemet sedan 1970-talet (Caramani, 2020:236). Postmateriell politik introducerades av den ”nya vänstern” i Västeuropa på 1970-talet, med en betoning på sociokulturella frågor som jämställdhet, minoritetsrättigheter och social rättvisa (Bornschiefer, 2010:422). Postmateriella frågor berör snarare värderingar, än ekonomisk-politiska program. Den postmateriella dimensionen i politiken kan även benämnas som GAL på den s.k. GALTAN-skalan, där GAL är en kulturellt inkluderande politik med fokus på social rättvisa, miljöfrågor och individens rättigheter (Hooghe et al, 2002:967).

När postmaterialism omstrukturerade Västeuropas partisystem var Portugal, Spanien och Grekland autokratier, vilket inneburit att postmateriella frågor och den nya vänstern inte fick samma genomslag i Sydeuropa (Kriesi & Hutter, 2019:14). Istället kretsade det sydeuropeiska flerpartisystemet kring traditionella konfliktlinjer som klass och religion (Polk & Rovny, 2018:34). Frågor väcks huruvida den nya och etablerade radikala vänstern kan skilja sig åt beträffande deras beaktande av den postmateriella dimensionen av politiken. Kan Podemos, BE och Syriza vara en försenad introduktion av en ”ny vänster”, som både betonar ekonomiska vänsterpositioner och inkluderande kulturella positioner?

Den ideologiska profilen hos Sydeuropas radikala vänsterpartier har emellertid studerats tidigare, men inte jämförts med varandra och deras GAL-positioneringen har inte varit föremål för tidigare studier. Podemos och Syrizas ideologiska profil har studerats kvalitativt, genom innehållsanalyser av deras tal. Båda partierna utnyttjar en inkluderande populistisk retorik, med policyprogram som innefattar ekonomisk omfördelning och social rättvisa (Font et al, 2021). Även portugisiska BE har en politisk profil som innefattar både vänsterekonomiska policypositioner och inkluderande sociokulturell politik, med fokus på postmateriella frågor (Lisi, 2009:132). De etablerade radikala vänsterpartierna uppvisar å sin sida extremvänsterpositioner inom den ekonomiska politiken (Gomez et al, 2016:363–364). Samtidigt finns ingen inomlandsjämförelse mellan hur partierna positionerar sig inom den kulturella och ekonomiska politiken utifrån kvantitativ data, vilket denna studie ämnar utföra. Radikalvänstern beskrivs vidare främst utifrån sin ekonomiska positionering. Detta är förstäligt, givet den ekonomiska politikens vikt för radikala vänsterpartiers ideologi (March & Mudde, 2005:25). Följderna av Eurokrisen kan dessutom aktualiserat ekonomiska frågor. Samtidigt får den sociokulturella konfliktlinjen inte glömmas bort. Förekomsten av två radikala vänsterpartier inom samma politiska system kan delvis förstås genom att de har olika ideologisk positionering beträffande postmateriella frågor.

Forskning om den radikala vänstern som helhet har slagit fast att partigruppen är heterogen. En generell trend hos den europeiska radikala vänstern är att partierna främst betonar materiella frågor som omfördelning (Fagerholm, 2017:32). Däremot finns skillnader inom partigruppen. För vissa radikala vänsterpartier fortsätter de traditionella konfliktlinjerna som klass vara dominerande i deras positionering, medan andra även positionerar sig nära en kulturellt inkluderande dimension inom de postmateriella frågorna (Gomez et al, 2016:367–368). Däremot berör den tidigare forskningen enbart partigruppen generellt, utan att undersöka fall med två radikala vänsterpartier inom samma politiska system. Forskning som jämfört Podemos och IU i Spanien har fokuserat väljarnivån snarare än partinivån (Ramiro & Gomez, 2017). Ifall de sydeuropeiska partierna jämförs görs detta i relation till alla partier i Sydeuropa, utan att rikta särskilt intresse mot skillnader mellan den nya och etablerade radikala vänstern (Polk & Rovny, 2018). Dessutom behandlar Polks & Rovnys studie enbart 2014. Denna studie innefattar en längre tidsperiod mellan 2010–2019.

3 Teori

Partier har traditionellt sett organiserat sig runt fyra politiska klyftor: center-periferi, kyrka-stat, urban-rural och arbetstagare-arbetsgivare (Caramani, 2020:233–235). Dessa samhälleliga konfliktlinjer har producerat ideologiska skiljelinjer. Det har emellertid förekommit strukturella förändringar på samhällsnivå, som drivit fram nya konfliktlinjer och politiska möjligheter för partier. Globaliseringsprocessen sedan 1980-talet har påverkat konfliktlinjerna partierna organiserar sig runt (Kriesi & Schulte-Cloos, 2020:2). Ekonomiska, politiska och kulturella förändringar har följt av ökad internationell ekonomisk konkurrens, ökad makt hos supranationella enheter och mångkultur till följd av invandring (Kriesi & Hutter, 2019:8). Konsekvensen har blivit nya sätt att bedöma partiets ideologiska positionering, som går bortom enbart vänster-höger-skalan. Begreppet GALTAN har uppkommit, vilket beskriver positionering kring nya samhälleliga konfliktlinjer – livsstil, mångfald, miljöfrågor, invandring och nationalism. En GAL-positionering innebär ett beaktande av gröna frågor, alternativ politik och libertarianism – medan TAN innefattar nationalism, anti-invandring och traditionella värderingar (Hooghe et al, 2002:976). Nya samhälleliga konfliktlinjer har inneburit uppkomsten av nya höger- och vänsterradikala partier. Den radikala högern har betonat invandringsfrågor, medan den radikala vänstern varit heterogen. Radikala vänsterpartier behandlar socioekonomiska frågor som omfördelning, men uppvisar delvis sociokulturellt liberala attityder (Kriesi & Schulte-Cloos, 2020:2). Denna uppsats kommer att använda begrepp som GALTAN, (socio-)kulturell politik och postmaterialism för att benämna samma fenomen – nämligen politik som inte berör ekonomiska, utan kulturella värderingsfrågor.

3.1 Nya partier, nya konfliktlinjer

Studiet av nya partiets uppkomst är inget nytt, utan flera studier har gjorts om fenomenet. Enligt ett synsätt beror uppkomsten av nya partier på, dels sannolikheten att bli vald, dels fördelarna med politisk representation (Tavits, 2006:114). Institutioner spelar roll, där mer proportionella valsystem sänker ökar möjligheten för representation av nya partier. Dock kan inte institutioner förklara allt. I ett vakuum är institutionerna sterila, då andra faktorer behöver interagera med institutionerna för att nya partier ska uppkomma. Nya nischpartier kan exempelvis öka sitt stöd om mainstreampartier bemöter dem fientligt (Meguid, 2005). Vidare kan nya partier uppkomma om de uttrycker positioner som inte företräts av etablerade partier (Harmel & Robertson, 1985:519). Hur partier positionerar sig kan

därmed ha betydelse för deras framgång. Genom att fylla ett nytt ideologiskt rum kan de tilltala väljare som inte känt sig representerade innan.

Politisk konkurrens går inte längre över en dimension, utan två – socioekonomiska och sociokulturella. Spatialt befinner sig inte konfliktlinjerna enbart på en ekonomisk skala, utan även kulturella frågor om livsstil och postmateriella värden har blivit väsentliga politiska konfliktlinjer. Även om äldre konfliktlinjer som klass och religion är relevanta har vissa väljare slutat att identifiera sig med gamla konfliktlinjer (Rochon, 1985:420). Partier i Europa har börjat röra sig i mer än en dimension. Allra tydligast blir detta beträffande radikala högerpartier. Dessa betonar primärt den sociokulturella politiken och tar positioner som associeras med en auktoritär-nationalistisk position (Akkerman et al, 2016:17–18). Politikens ekonomiska och nya kulturella konfliktlinjer har även utnyttjats av socialdemokratiska partier i Västeuropa. Att kombinera kulturellt liberala positioner med investeringsbaserad policy på den ekonomiska dimensionen ökar västeuropeiska socialdemokratiska partiers väljarstöd (Abou-Chadi & Wagner, 2019:1413). Nästa steg är att formulera en teori om politikens utbudssidan, utifrån vilken hypoteser om de sydeuropeiska vänsterpartiernas positionering och betoning kan formuleras.

3.2 Political Opportunity Structures

Teorin om Political Opportunity Structures (POS) kommer från forskning om sociala rörelser framgång och misslyckanden. Förklaringsmodellen är extern, vilket innebär en analys av faktorer utanför sociala rörelser snarare än interna aktörsfokuserade överväganden. POS berör hur rörelser reagerar på samhällliga normer, institutionella förutsättningar och förekomsten av andra rörelser än den egna (Kitschelt, 1986:61–62). Sammantaget påverkar POS strategier aktörer tillämpar för att få politiskt genomslag (ibid, 58). Främst den radikala högern har studerats i relation till POS, där både demografisk uppsättning och övriga partiers agerande påverkat deras framgång (Arzheimer & Carter, 2006:439). Denna studie är mindre ambitiös, där teorin om POS kommer användas för att härleda hypoteser hur den nya radikala vänstern kan utnyttja en ideologisk lucka som inte fyllts av den etablerade motparten. Ländernas socialdemokratiska parti kommer även inkluderas i analysen, eftersom dessa partier är konkurrenter inom vänsterblocket. Huvudfokus är dock den radikala vänsterns positionering gentemot varandra. Hela partisystemet tas inte i beaktning, då syftet är att beakta skillnader mellan radikala vänsterpartier i samma system.

Institutionella förutsättningar brukar diskuteras i kontexten av POS, där valsystemet betraktas som centralt (Mudde, 2007:233). Olika valsystem producerar olika förutsättningar. Ett proportionellt valsystem tenderar att vara gynnsamt för nya partier, då valsystemet sänker trösklarna för representation (Tavits, 2006:111). Portugal, Grekland och Spanien använder sig av proportionella valsystem (Norris, 2004:50–52), vilket innebär att de institutionella förutsättningarna är gynnsamma för nya partier att få representation. Spärren för representation är dessutom låg i

länderna; 3% i Spanien och Grekland, medan Portugal saknar en formell spärr (Council of Europe, u.d. *a*; Council of Europe, u.d. *b*; Council of Europe, u.d. *c*). Samtidigt producerar valsystelet lika möjligheter för alla partier i länderna, och kan därför inte vara den enda förklaringen till varför specifikt nya vänsterradikala partier uppkommit. Utöver institutionella förklaringar behövs en politisk sådan.

Den politiska kontexten i Sydeuropa kan innebära flera politiska möjligheter för nya radikala vänsterpartier. Historiskt har Sydeuropas flerpartisystem inte följt samma utveckling som övriga Västeuropas beträffande introduktionen av tvådimensionella konfliktlinjer (Kriesi & Hutter, 2019:14). Kitschelt konstaterade i en artikel från 1988 att Portugal, Spanien och Grekland saknade partier som representerade den nya vänsterns postmateriella fokus (s. 202). De sociala rörelserna som i övriga Västeuropa gav upphov till en ny vänster saknades i Sydeuropa, då flera av dessa länder var autokratier fram till 1970-talet. När länderna demokratiserades ordnades den politiska konkurrensen längs traditionella konfliktlinjer som klass och religion (Kriesi & Hutter, 2019:14–15).

Samtidigt finns en kulturell konfliktlinje i Sydeuropa. Frågor om religiös kontra sekulär politik delar deras partisystem, där både kulturella och ekonomiska frågor delat in partierna efter höger-vänster (Manow, 2015:41). Fenomenet har beskrivits som en ”superklyfta” där politiska konfliktlinjer i framför allt Spanien och Portugal (ej Grekland i samma utsträckning) löper både längs den ekonomiska vänster-höger-dimensionen och den kulturella religion-sekulära-dimensionen (Rovny & Polk, 2019:22).

Sammantaget har den politiska konkurrensen i Sydeuropa historiskt sett både organiserats kring de socioekonomiska och sociokulturella dimensionerna. Samtidigt har det saknats vänsterlibertarianska partier, som betonar nya politiska frågor enligt GAL-dimensionen i Sydeuropa. Fastän konfliktlinjen mellan religion-sekulär tillhör kulturell politik, hör det inte till den nya politik om livsstil, minoritetsrättigheter och social inkludering som introducerades av den nya vänstern i övriga Västeuropa (Bornschier, 2010:423–424). Som tidigare etablerats var de studerade staterna autokratier när den nya vänstern och medföljande konfliktlinjer uppkom i övriga Västeuropa. Sydeuropas flerpartisystem strukturerades därmed inte utefter dessa frågor, vilket kan innebära att dagens nya radikala vänsterpartier är en försenad introduktion av postmateriell politisk positionering.

3.2.1 POS för den nya radikala vänstern i Sydeuropa

Socioekonomiska frågor bör aktualiserats i studiet av Sydeuropa, där Spanien, Portugal och Grekland drabbats hårt av Eurokrisen. Åtstrammingspolitiken har inneburit att omfördelningsfrågor blivit viktigare i Sydeuropa, till skillnad från den sociokulturella konflikten om invandring Nordeuropa (Hooghe & Marks, 2018:125). Ifall mainstreamvänstern representerar en centristisk ekonomisk position kan det öppna ideologiska luckor till vänster (Bowyer & Vail, 2011:685). En ekonomiskt radikal position gentemot mainstreamvänstern kan därav vara gynnsamt för nya radikala partier till vänster. Studier på nischpartier har visat att en högre betoning på *enskilda* frågor kan leda till framgång visavi

mainstreampartier (Meguid, 2005:357–358). Därför kommer även ländernas socialdemokratiska partierna inkluderas i analysen, för att se huruvida dessa placeras sig nära den ekonomisk-politiska mitten.

Konsekvenserna av åtstramningspolitiken kan vara en grogrund för vänsterradikala partier, som tar en vänsterekonomisk position med fokus på omfördelning. Det skulle även stämma överens med de väljare som röstar på vänsterradikala partier, där dessa primärt förordar omfördelningspolitik (Hobolt & Tilley, 2016:984). Karaktäristiken i den sydeuropeiska politiken har vidare primärt kretsat kring en ekonomisk konflikt, till följd av åtstramningspolitikens effekt på ländernas tillväxt, arbetslöshet och välfärd (Amini, 2016:20–23). Det förväntas därför att både den nya och etablerade radikala vänstern har en liknande extremvänsterposition. Samtidigt kan inte en likartad vänsterekonomisk position vara skillnaden mellan nya och etablerade radikala vänsterpartier. Kan de urskiljas sig på den sociokulturella dimensionen?

Den radikala vänstern är inte en homogen grupp, utan radikala vänsterpartier skiljer sig åt i ideologisk uppsättning. Äldre och etablerade radikala vänsterpartier tenderar att bibehålla ett fokus på ”äldre konfliktlinjer” som klass, medan nyare radikala vänsterpartier även inkorporerat nyare postmateriella frågor som social rättvisa (Fagerholm, 2017:18). I det sydeuropeiska fallet är det av intresse att studera huruvida de nyare radikala vänsterpartierna både betonar mer och positionerar sig extremare längs politikens andra dimension. Avsaknaden av vänsterlibertarianska partier kan innebära en ideologisk lucka för de nya radikala vänsterpartierna Podemos, BE och Syriza. Tidigare studier av tal hos partiledningen i Podemos och Syriza har visat att båda partierna betonar en inkluderande form av populism, med bland annat fokus på invandrarrättigheter (Font et al, 2021). I Portugal har även BE i studier gjorda innan 2015 konstaterats kombinerat ett fokus på traditionella ekonomiska vänsterfrågor, med postmateriella sådana som framhäver individuella rättigheter (Lisi, 2009:138).

Enbart parternas positionering behöver dock inte åtskilja två radikala vänsterpartier inom samma system. Även deras betoningen på politikens två-dimensioner kan vara olika. Forskning på ”issue entrepreneurs” har visat att utmanarpartier kan öka sitt väljarstöd genom att mobilisera kring och betona en tidigare ignorerad fråga (Hobolt & de Vries, 2015:1176–1177). En större betoning på särskilda frågor kan vidare stärka utmanarpartiers äganderätt av frågan (Meguid, 2005:350). I samtliga tre sydeuropeiska länder som studeras har åtstramningspolitiken efter Eurokrisen skett i konsensus mellan mainstreampartierna (Hobolt & Tilly, 2016:985), vilket kan innebära att radikala vänsterpartier tar en extremvänsterposition och betonar vänsterekonomiska positioner för att utnyttja väljares missnöje med den ekonomiska politiken. Sedermera är det intressant huruvida det socialdemokratiska partiet i samtliga länder befinner sig närmare mitten på en vänster-höger-skala, samt om detta korrelerar med att både nya och etablerade radikala vänsterpartier tar mer radikala ekonomiska vänsterpositioner. Beträffande nya och etablerade radikala vänsterpartiers betoning på den ekonomiska dimensionen hypotiserar jag att denna kommer vara likartad. Detta grundas i definitionen av den radikala vänstern som primärt kritisk mot de socioekonomiska ojämlikheter som producerats av

kapitalism (Luke & Rommerskirchen, 2015:41). Detta leder mig till de två första hypoteserna:

Hypotes 1: De nya och etablerade radikala vänsterpartierna kommer vara placerade på en likartad vänsterposition på en ekonomisk vänster-höger-skala.

Hypotes 2: Både de nya och etablerade radikala vänsterpartierna kommer betona ekonomiska vänsterfrågor i en likartad utsträckning.

Beträffande politikens andra dimension, den sociokulturella, kan en möjlig avsaknad av ett vänsterlibertarianskt parti i Spanien, Portugal och Grekland innebära politiska möjligheter för nya radikala vänsterpartier att anamma extremare GAL-positioner längs GALTAN-skalan. Givet att de nya radikala vänsterpartierna redan möter konkurrens inom den ekonomiska dimensionen kan en inkluderande sociokulturell position vara ett sätt att differentiera sig från den etablerade radikala vänstern och vara en POS. Detta följer logiken bakom introduktionen av utmanarpartier i politiska system, där nya frågor kan politiserats för att tilltala väljare (Hobolt & de Vries, 2015). En extremare positionering och större betoning inom GAL-dimensionen från den nya radikala vänstern kan därmed stärka deras äganderätt över frågan och urskilja dem från den etablerade radikala vänstern. En större betoning på GAL-frågor följer vidare förändringen i europeiska vänsterväljare. Dessa är alltmer kvinnor, högre utbildade och medelklass, snarare än enbart traditionell arbetarklass (Häusermann et al, 2013:228). Utmanarpartier från vänstern betonar ur denna teoretiska utgångspunkt kulturellt inkluderande politiska positioner kombinerat med ett missnöje med etablerade politiska partier (Norris & Inglehart, 2019:11). Vänsterutmanare tenderar dessutom att omfamna postmateriella positioner (Hutter & Borbáth, 2019:8). Då de nya radikala vänsterpartierna protesterar mot samhällseliga institutioner och söker en bredare inkludering både socialt och ekonomiskt, kan detta manifesteras i en extremare GAL-orientering. Den nya vänstern kan därmed fylla ett ideologiskt tomrum, och vara en försenad introduktion av den nya vänstern i den politiska konkurrensen. Nedan följer hypotes 3 och 4.

Hypotes 3: De nya radikala vänsterpartierna (Syriza, Podemos & BE) kommer att vara placerade närmare GAL-dimensionen på GALTAN-skalan, än de etablerade radikala vänsterpartierna (KKE, IU/UP & PCP/CDU).

Hypotes 4: De nya radikala vänsterpartierna (Syriza, Podemos & BE) kommer betona GAL-frågor i högre utsträckning än de etablerade radikala vänsterpartierna (KKE, IU/UP & PCP/CDU).

4 Metod och material

4.1 Metod

Studiens metodologiska ansats är en jämförande fallstudie utifrån kvantitativ data, med syfte att jämföra de nya och etablerade radikala vänsterpartierna i Spanien, Portugal och Grekland. Uppsatsen är beskrivande, med syftet att beskriva hur partierna skiljer sig åt beträffande sin positionering och betoning på relevanta policyområden. Studien är en small-n studie, givet att analysenheterna är de vänsterradikala partierna och att dessa är få. Det gör att en jämförande studie passar syftet väl. Jämförelsen möjliggör analysen att belägga skillnader och likheter mellan de studerade partierna (Teorell & Svensson, 2007:92). Inget kausalt samband kommer dock kunna etableras utifrån forskningsdesignen. Metoden är deskriptiv, då syftet inte är att belägga varför partierna skiljer sig åt utan om och hur de gör det (Esaiasson et al, 2017:137). Däremot kan studiens deskriptivitet bidra med intressanta fynd. Fallstudien är inte teorilös, utan analysen utgår från teorin om Political Opportunity Structures, utifrån vilken hypoteser formulerats. Eftersom fallen är i fokus kommer teorin att användas som teorikonsumerande (ibid, 42), för att förstå om förekomsten av två radikala vänsterpartier inom ett partisystem innebär att de fyller olika ideologiska luckor i ett flerspatialt politikutrymme. Sammantaget undersöker studien ifall relationen mellan den oberoende variabeln *nytt* respektive *etablerat* vänsterparti samvarierar med den beroende variabeln policypositionering och policybetoning.

Materialet för analysen presenteras mer ingående i materialavsnittet, men utgörs av tvärsnittsdata från Chapel Hill Expert Survey (CHES) och innehållsanalyser av valmanifest från Manifesto Project Database (MPD). Jämförelsen av partiernas positionering hämtas ur CHES expertutvärderingar, med efterföljande analys. Vidare är MPD lämpad för att mäta betoningen partierna lägger på diverse policyområden. Datan från MPD kommer därefter även analyseras. Både datan från CHES och MPD kommer presenteras i diagram som behandlar perioden 2010–2019. Statistiken är beskrivande, då värdet hos variablerna är en reduktion av information bakom partiernas positionering och betoning (Teorell & Svensson, 2007:106–107). Värdena för respektive år och policyområde hämtas ur CHES och presenteras i diagram. Åren är 2010, 2014, 2017 och 2019. För MPD:s data kommer policyområden som är indikativa för ekonomisk vänsterpolitik respektive GAL-politik att hämtas mellan perioden 2011–2019. Mätningarna från MPD skiljer mellan länderna, då mätningar enbart genomförs under valår. För Grekland saknas dessutom valmanifest efter år 2015, vilket innebär att resultatet enbart sträcker sig

fram till september 2015 för de grekiska partierna. Vänsterekonomisk respektive GAL-betoning kommer adderas till en grupsiffra för respektive politikområde från MPD, som summerar procentandelen de utgör i parternas valmanifest. Samtliga partier, förutom Podemos, inkluderas vid alla mätpunkter både beträffande positionering och betoning. Podemos inkluderas först 2014 i CHES och 2015 i MPD, eftersom det är första året partiet förekommer i respektive dataset.

Analysen är tvådelad. Först genomförs en beskrivande indelning av hur den nya respektive etablerade radikala vänstern positionerar sig inom GALTAN och ekonomisk vänster-höger. Sedan undersöks partiernas policybetoning inom den ekonomiska och kulturella politiken, för mäta huruvida det finns betoningsskillnader mellan den nya och etablerade radikala vänstern.

Metoden innebär att studien befinner sig i gränslandet mellan det kvalitativa och kvantitativa. Studiens kvalitativa aspekt framhävs i förståelsen för skillnader mellan vänsterradikala partier i Sydeuropa, samtidigt som analysen utförs med kvantitativ data. Däremot är metoden intensiv, eftersom ett fåtal fall jämförs utifrån flera variabler (Teorell & Svensson, 2007:80) – i studiens fall ekonomisk och GALTAN-positionering samt betoning på desamma. Kvantifierbar empiri används för att besvara frågeställningen. Häri ligger studiens största bidrag: att med kvantifierbar data beskriva ett fenomen som tidigare studerats kvalitativt.

4.1.1 Metodreflektion

Fastän en jämförande fallstudie är lämplig för studiesyftet kan viss kritik och reflektion tillfogas. Kritikens syfte är att understryka metodens konsekvenserna för resultat och slutsatser.

Då studien undersöker ett fåtal fall kan generaliserbarheten vara begränsad. Resultatet kan inte nödvändigtvis empiriskt generaliserats till andra fall, då vänsterradikala partier i Spanien, Portugal och Grekland inte behöver vara representativa för vänsterradikala partier som helhet (Teorell & Svensson, 2007:44). Däremot kan teoretiska generaliseringar härledas utifrån teorins förklaringskraft på de studerade fallen (ibid). Bristen på generaliserbarhet kan dock vara ett problem för studiens externa validitet (Esaiasson et al, 2017:59).

Ytterligare ett problem är att studien inte ger kausala belegg för varför partierna skiljer sig. Samtidigt kan studien bidra med en probabilistisk förklaring. Resultatet kan behandlas som en delförklaring till varför två radikala vänsterpartier kan verka inom samma land (Esaiasson et al, 2017:121). Alternativa metoder vore extensiva undersökningar som att undersöka väljarkåren för att studera huruvida skillnader i väljarattityder kan förklara förekomsten av två radikala vänsterpartier. En sådan undersökning hade bidragit med förståelse för om partiernas positionering och betoning sammanfaller med väljarnas värderingar, men väljs bort givet omfånget.

Vidare kan det hävdas att partiernas retorik borde undersökas. Den nya radikala vänstern som utmanarparti kan använda sig av populistisk och anti-elitistisk-retorik, för att utnyttja den politiska kris som uppstått efter Eurokrisen. Emellertid väljs det bort, då CHES mått av anti-elitism enbart indikerar den mån partierna uttrycker kritik mot eliter, utan att innefatta vilka eliter som kritiseras eller huruvida kritiken

är populistisk (CHES, 2021:30). Givet vänsterradikalismens generella kritik mot det kapitalistiska systemet kan det förväntas att partierna kommer uttrycka en liknande grad av anti-elitism.

4.1.2 Motivering av fall

Att studera nya och etablerade vänsterradikala partier i Spanien, Grekland och Portugal har valts då förekomsten av två radikala vänsterpartier i en europeisk kontext är tämligen unikt. Fallen är därmed valda strategiskt (Teorell & Svensson, 2007:84). Vidare har litteratur på extrempartier främst behandlat högerradikala partier, vilket innebär att en studie på nya vänsterradikala ökar förståelsen för radikala partier överlag. Genom att analysera politikens tvådimensionalitet med både sociokulturella och socioekonomiska positionering ges ny kunskap kring hur vänsterradikala partier organiserar sig inom dimensionerna, med fokus på Sydeuropa. Fallens tyngd främjas ytterligare av att tidigare litteratur framhåvt avsaknaden av vänsterlibertarianism och ”ny politik” i Sydeuropa (Kitschelt, 1988:202).

Att jämföra partier i Portugal, Spanien och Grekland är lämpligt då samtliga tre drabbades hårt av Eurokrisen. Länderna är även sydeuropeiska välfärdsstater (Iversen & Soskice, 2018:264). Deras politiska system och partikonkurrens delar flera likheter, vilket gör fallen lämpliga att jämföra. Ländernas partisystem strukturerades dessutom under liknande förutsättningar när de demokratiserades under 1970-talet (Kriesi & Hutter, 2019:14). Samtliga har dessutom proportionella valsystem med liknande trösklar (Norris, 2004:50–52).

4.2 Material

Uppsatsens material utgör grunden för analysen och är, dels tvärsnittsdata av partiets positionering från Chapel Hill Expert Survey, dels en kvantifierad innehållsanalys från Manifesto Project Database. Nedan presenteras och diskuteras materialet.

4.2.1 Chapel Hill Expert Survey

Chapel Hill Expert Survey (CHES) är ett tvärsnittsdataset av partiets ideologiska positionering inom flera politikområden (Jolly et al, 2022:2). Denna studie kommer använda 1999–2019 års upplaga för åren 2010, 2014 och 2019, samt en extra utgåva från 2017. För att bedöma partiernas positionering deltar flera experter på politiska partier och europeisk integration (Polk et al, 2017:2–3). Positioneringen bestäms primärt på en 11-gradig ordinalskala mellan 0–10. Ordinalskalenivån möjliggör rangordning mellan de nya och radikala vänsterpartiernas positionering. Däremot går det inte att bedöma hur mycket de skiljer sig åt (Esaiasson et al, 2017:360–361).

Emellertid är detta inte ett problem, då syftet är att beskriva om partierna skiljer sig – inte hur mycket de gör det.

Materialet som används för att bedöma positioneringen i CHES är mångfacetterat. Det inkluderar bland annat valmanifest, tevesända debatter och information från media. Därefter sammanfattar och tolkar experterna partiernas positionering utifrån ett formulär (Hooghe et al, 2010:688–692). Evaluering av experter kan vara förenat med en reliabilitetsrisk, ifall dessa tolkar frågorna olika (Teorell & Svensson, 2007:55–57). Däremot är reliabiliteten god i CHES. Standardavvikelsen mellan hur experterna värderar samma partis positioneringen är låg, vilket indikerar att värderingen är likartad (Hooghe et al, 2010:693).

Materialets validitet behöver också diskuteras. God validitet krävs för att analysen ska mäta det avsedda (Teorell & Svensson, 2007:55–57). En risk vid expertutvärderingar är att evalueringen speglar en vinklad uppfattning hos expertkåren, istället för verkligheten. Bedömningar av validiteten hos CHES har däremot visat att den är god. Utvärderingarna överensstämmer med hur partiliter och andra experter positionerar partierna (Hooghe et al, 2010:696). Fastän det kan argumenteras att partiets positionering är ett komplext fenomen som inte kan reduceras till en siffra är validiteten och reliabiliteten hos CHES god nog för att hävda att materialet antyder något om positioneringen.

4.2.2 Manifesto Project Database

För att bedöma betoningen inom socioekonomiska och sociokulturella policyområden används Manifesto Project Database (MPD). MPD är en databas som består av mänskligt kodade innehållsanalyser från partiets valmanifest i 50 länder, där 56 politik- och policyområden studeras. Innehållsanalysen genererar en procentandel av antalet ”kvasi-meningar” ett politikområde utgör i partiets valmanifest (kvasi-mening=ett påstående) (Volkens et al, 2009:237–238). Förtjänsten hos MPD är att det kompletterar CHES utvärdering av partiernas positionering, genom att även studera policybetoning. Det fördjupar analysen, då den utöver positioneringen behandlar partiernas betoning över tid. Vidare har överensstämmelsen mellan måtten hos CHES och MPD visat sig vara god (Polk et al, 2017:3), vilket stärker reliabiliteten. Överlag har kodningen god reliabilitet, då kodarna genomgår en gemensam kodträning och samarbetar för att tolka materialet utifrån samma principer (Volkens et al, 2009:235–239).

Fastän MPD passar för att analysera skillnader i policybetoning bör det framhållas att materialet kritiserats. Ett möjligt validitetsproblem är att frekvensen av ett område i valmanifestet inte nödvändigtvis fångar frågans vikt för partiet (Boréus & Kohl, 2018:78–82). Att enbart ange hur frekvent ett område behandlas säger dessutom ingenting om kontexten policyområdet framhävs i. Valmanifesten som studeras kan även vara av olika längd och se olika ut mellan partier. Vissa partier kan ge ut kortare valmanifest med fokus på ett fåtal frågor, medan andra ger ut längre. Frekvensmättet behöver därmed inte ange hur viktig frågan är för partiet, snarare vad de väljer att betona. Samtidigt kan frekvensmåtten i MPD användas för att bedöma den relativa betoningen partier ger policies (Gemenis, 2013:19).

Materialets brister bör inte ignoreras, men samtidigt är materialet det enda av sin sort.

4.3 Konceptualisering och operationalisering

Nedan följer konceptualiseringar av centrala begrepp för studien, vilka sedan operationaliseras för att bli mätbara.

4.3.1 Partitypsklassificering

Studiens huvudsakliga analysenheter är Sydeuropas vänsterradikala partier: de nya Podemos, BE och Syriza, samt de etablerade IU/UP, PCP/CDU och KKE. Hur vänsterradikala partier konceptualiseras har redovisats i avsnitt 1.4, men sammanfattningsvis är vänsterradikala partier sådana som i) menar att ekonomisk ojämlikhet grundlägger ojämna maktförhållanden, ii) vill förändra politiska och ekonomiska strukturer genom omfördelning (March & Mudde, 2005:25). Studiens konceptualiseringen överensstämmer både med klassificeringen i CHES och MPD (Jolly et al, 2022; Volkens et al, 2021). Även tidigare studier har klassificerat partierna som vänsterradikala (Krause, 2019; Fagerholm, 2017; Gomez et al, 2016). Begreppsvaliditeten styrks av tidigare studiers konceptualisering och därmed blir studien kumulativ, då den har samma konceptualisering som tidigare forskning (Esaiasson et al, 2017:61). Positioneringen hos ländernas ”mainstreamvänster” kommer även att inkluderas i resultatet, för att kontextualisera hur den nya radikala vänstern positionerar sig inom vänsterblocket. Mainstreamvänstern konceptualiseras som partier som CHES definierar som ”socialistiska” och som har alternat i opposition och regering fram till den första mätpunkten 2010. Konceptualiseringen följer hur tidigare studier definierat mainstreampartier (Hobolt & Tilley, 2016:974). Mainstreamvänstern i Spanien är Partido Socialista Obrero Español (PSOE), i Grekland Panellínio Sosialistikó Kínima (PASOK) och i Portugal Partido Socialista (PS).

Ett validitetsproblem uppstår emellertid i benämningen av de vänsterradikala partierna i CHES och MPD. För de spanska partierna mäter CHES positionen för IU, medan MPD istället inkluderar deras vänsterradikala koalitionsblock UP år 2015. I Portugal kodas CHES för det vänsterradikala koalitionsblocket CDU medan MPD innefattar det etablerade vänsterradikala partiet PCP (Jolly et al, 2022; Volkens et al, 2021). Validitetsproblemet uppstår då positioneringen och betoningen kan vara olika beroende på om partiet kodas enskilt eller i koalition. Studien riskerar därmed inte att mäta det avsedda. Däremot är även koalitioner som radikalt vänster. Vidare är studiens syfte att studera om den nya radikala vänstern skiljer sig i sin policypositionering och betoning från den etablerade radikala vänstern. Ett sådant syfte kan motivera behandlingen av den etablerade

radikala vänstern som en egen enhet – oavsett om de är i koalition eller ett eget parti.

4.3.2 Operationalisering av ekonomisk vänster-höger-positionering

Centralt för den radikala vänstern är den ekonomiska politiken. Deras radikalism kan förstås ur att de förkastar den nuvarande kapitalistiska ordningen, medan vänsterperspektivet uppkommer ur partiernas betoning på ekonomisk omfördelningen och ekonomisk ojämlikhet som grunden till samhällsliga problem (March & Rommerskirchen, 2015:41). Att mäta partiernas ekonomiska vänster-höger-positionering motiveras därmed utifrån positioneringens relevans för den vänsterradikala politiken.

Operationaliseringen av ekonomisk vänster-höger-positionering hämtas från CHES:s kodbok, där den bedöms enligt en ordinalskala mellan 0–10. Värdet 0 innebär att partiet intar en extremvänsterposition i sin ekonomiska politik. Partiet förespråkar då statlig intervention i ekonomin och omfördelning. Ju närmare värdet är 10, desto mer förespråkar partiet en fri marknad utan statlig intervention (CHES, 2021:22). Styrkan i operationaliseringen är att den ligger nära konceptualiseringen av vänsterideologisk ekonomisk politik, vilket stärker validiteten då operationaliseringen motsvarar det som ska mätas.

4.3.3 Operationalisering av GALTAN

För att förstå den andra dimensionen – den sociokulturella – behövs en operationalisering som mäter hur det uttrycks i partiernas positionering. Att innefatta GALTAN svarar mot studiens syfte. GALTAN berör kulturella konfliktlinjer kring livsstil, invandring, miljö och nationalism (Hooghe et al, 2002:976). Positioneringen på GALTAN motsvarar därmed partiets positionering längs den kulturella dimensionen, där alternativa och kulturellt liberala värderingar kontrasteras mot auktoritära och traditionalistiska sådana (ibid). I jämförelsen av vänsterradikala partiers positionering är GALTAN-skalan av relevans, då tidigare studier visat att det som primärt skiljer vänsterradikala partier i Europa är deras positionering på andra dimensionens politik (Gomez et al, 2016:361–362).

Utifrån CHES operationaliseras GALTAN-positionering på en ordinalskala mellan 0–10, där 0 implicerar en GAL-position och 10 innebär att partiet befinner sig närmare TAN. En GAL-position innebär ett mer ”libertarianskt” fokus, som innefattar individuell frihet som abort, samkönade äktenskap och ökat demokratiskt deltagande. I kontrast innebär en TAN-position tro på lag och ordning, tradition och traditionell moral (CHES, 2021:23). Operationaliseringen innefattar de frågor som brukar omfattas hos kulturellt liberala vänsterradikala partier.

4.3.4 Operationalisering av policyområden från MPD

För att gå utöver partiernas positioneringen kommer policyområden från MPD att användas för att bedöma betoningen på ekonomiska respektive kulturella frågor. En längre redovisning av varje policyområde ryms inte inom uppsatsens omfång, men de områden som inkluderas i analysen är representativa både för den socioekonomiska och sociokulturella politiken. Samma områden har använts i tidigare studier för att bedöma ekonomisk och kulturell betoning, vilket stärker validiteten (se Krause, 2019). De ekonomiska policyområdena berör omfördelning, välfärdsstaten, statlig intervention i ekonomin och relationen till arbetargrupper. De kulturella policyområdena är en del av den förnyelse som skett inom den radikala vänstern sedan ankomsten av ”ny politik”, som direktdemokrati, social rättvisa och mångkultur. Nedan redovisas samtliga politikområden som innefattas.

Tabell 1:

Ekonomiskt vänster	GAL
Per403 Market regulation: Positive	Per103 Anti-imperialism: Positive
Per404 Economic Planning: Positive	Per105 Military: Negative
Per406 Protectionism: Positive	Per106 Peace: Positive
Per409 Keynesian Demand Economics: Positive	Per107 Internationalism: Positive
Per412 Controlled economy: Positive	Per202 Democracy: Positive
Per413 Nationalisation: Positive	Per416 Anti-growth economy: Positive
Per415 Marxist analysis: Positive	Per602 National Way of Life: Negative
Per504 Welfare state expansion: Positive	Per604 Traditional Morality: Negative
Per701 Labour Groups: Positive	Per606 Civic Mindedness: Positive
	Per607 Multiculturalism: Positive
	Per705 Underprivileged Minority Groups: Positive

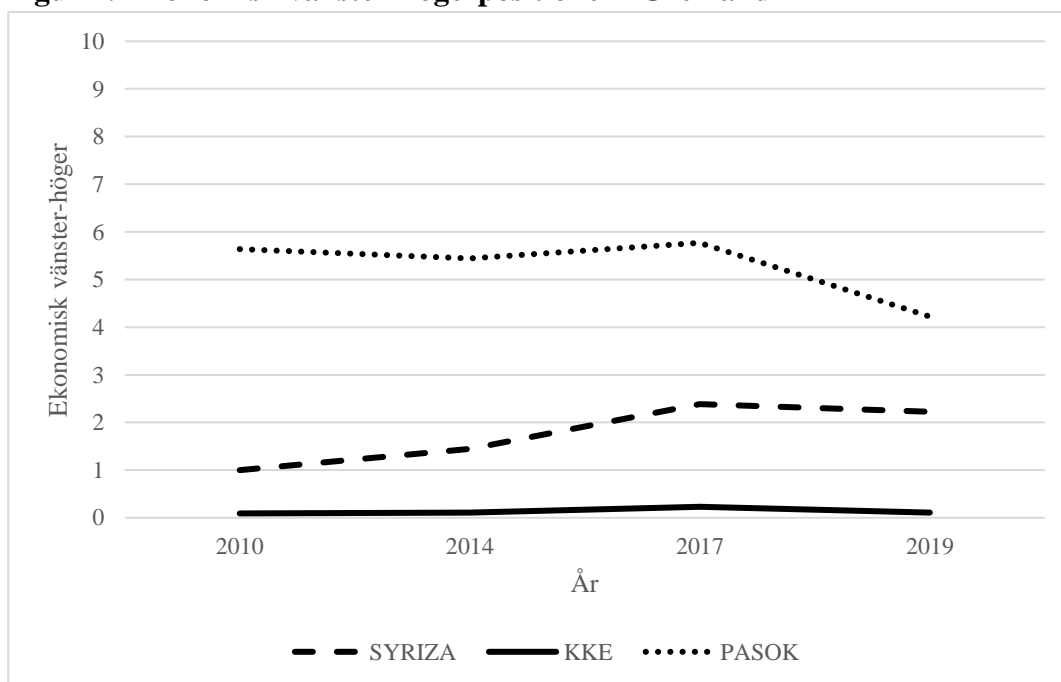
Policyområden som operationaliseras som indikativa för en ekonomisk vänsterposition, respektive en GAL-position i Manifesto Project Database (Volkens et al, 2021).

5 Resultat & analys

Analysen är indelad i två sektioner. Den ena fokuserar på partiernas positionering från CHES, medan den andra berör policybetoningen från MPD. Grafer kommer att presenteras, med efterföljande kommentarer.

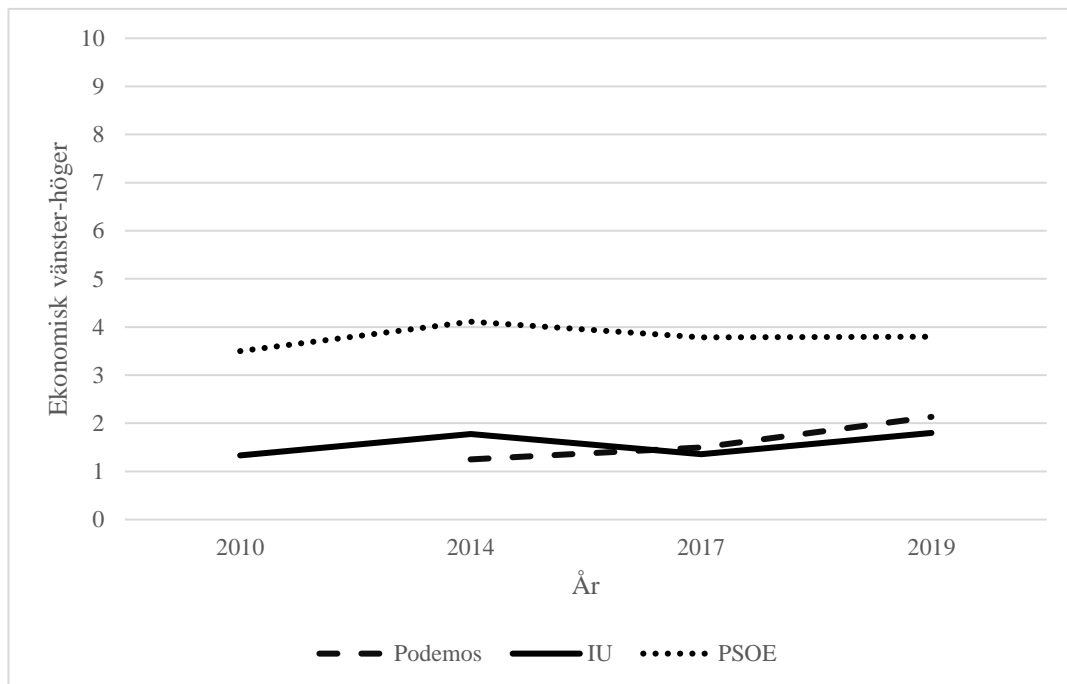
5.1 Ekonomisk positionering

Figur 1: Ekonomisk vänster-högerpositioner i Grekland

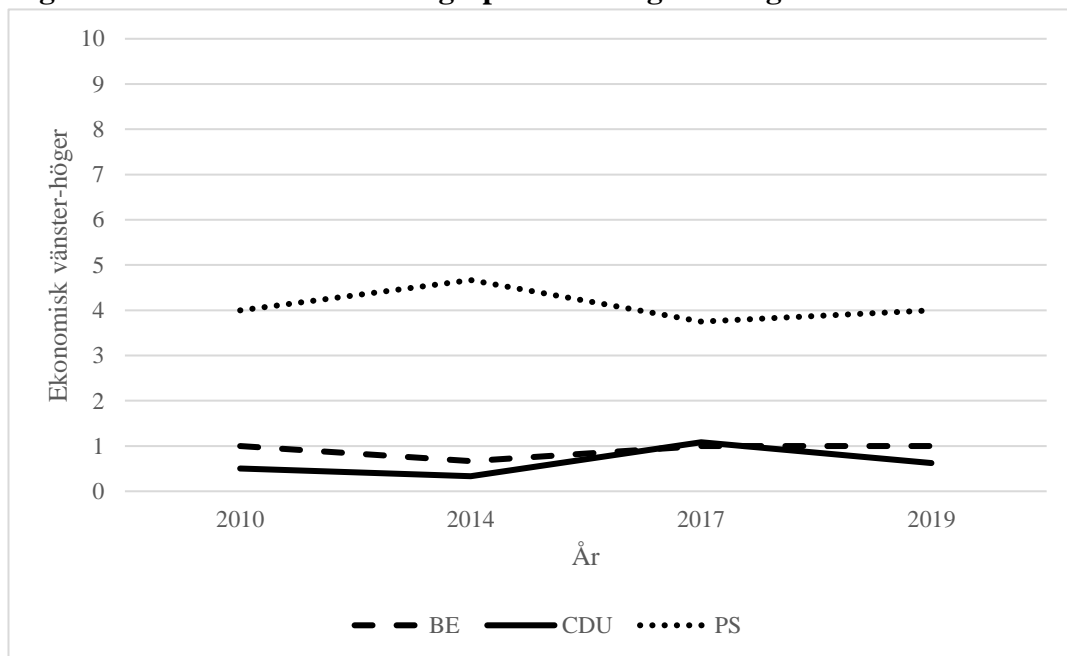
Den grekiska vänsterns positionering längs en ekonomisk höger-vänsterskala mellan åren 2010–2019 (Jolly et al, 2022; Polk et al, 2017). Ju närmare värde 0, desto mer ekonomiskt vänster är partiet.

Figur 2: Ekonomisk vänster-högerpositionering i Spanien

Den spanska vänsterns positionering längs en ekonomisk höger-vänsterskala mellan åren 2010–2019 (Jolly et al, 2022; Polk et al, 2017). Ju närmare värde 0, desto mer ekonomiskt vänster är partiet.

Figur 3: Ekonomisk vänster-högerpositionering i Portugal

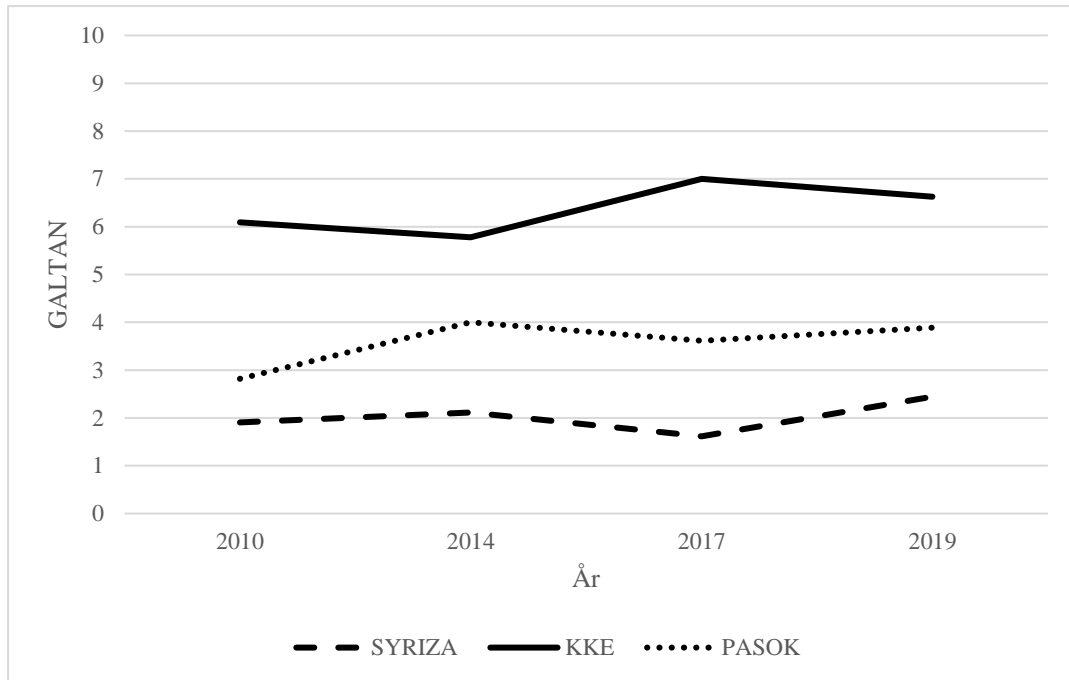
Den portugisiska vänsterns positionering längs en ekonomisk höger-vänsterskala mellan åren 2010–2019 (Jolly et al, 2022; Polk et al, 2017). Ju närmare värde 0, desto mer ekonomiskt vänster är partiet.

Hypotes 1 förutspådde att både den nya och etablerade radikala vänstern skulle ha liknande extrema vänsterpositioner inom den ekonomiska politiken. Det förefaller stämma i figur 1-3. Särskilt i Spanien och Portugal finns det ingen substantiell skillnad mellan partiernas ekonomiska position, utan de iberiska radikala vänsterpartierna representerar alla ett radikalt vänsterekonomiskt alternativ. I Grekland är skillnaden något större mellan den nya och etablerade radikala vänstern, där etablerade KKE högsta grad kan betraktas som extremvänster ekonomiskt. SYRIZA, å sin sida, intar också en tydlig ekonomisk vänsterposition – om än mindre extrem än KKE. En anledning kan finnas i att KKE av samtliga partier i studien allra tydligast har bibehållit sin kommunistiska ideologi, medan övriga delvis modererat sin ideologi sedan 1990-talet (Tsakatika & Eleftheriou, 2013:6).

Intressant är vidare att mainstreamvänstern i samtliga länder intar en ekonomisk position närmare mitten. Mainstreamvänsterns ekonomiska mittenpositionering öppnar dock inte i sig upp ideologiska utrymmen för de nya radikala vänsterpartierna – åtminstone på den ekonomiska dimensionen. Den extrema positioneringen är redan upptagen av det etablerade radikala vänsterpartiet. Beträffande den ekonomiska dimensionen finns det därmed ingen större ideologisk skillnad mellan partierna. Den nya radikala vänstern förefaller alltså inte utnyttja ett ideologiskt utrymme på den ekonomiska dimensionen, åtminstone gentemot det etablerade radikala vänsterpartiet. Däremot kan mainstreamvänsterns centristiska position över tid innebära att utrymme finns till vänster för båda partierna att positionera sig inom. På så vis kan mainstreamvänsterns position fungera som en politisk möjlighet för hela den radikala vänstern. Sammanfattningsvis är både den nya och etablerade radikala vänstern likartat ekonomiskt vänster, vilket stärker hypotes 1. Däremot är syftet att etablera skillnader mellan partierna, vilket gör att analysen går vidare till partiernas GALTAN-positionering i nästa del.

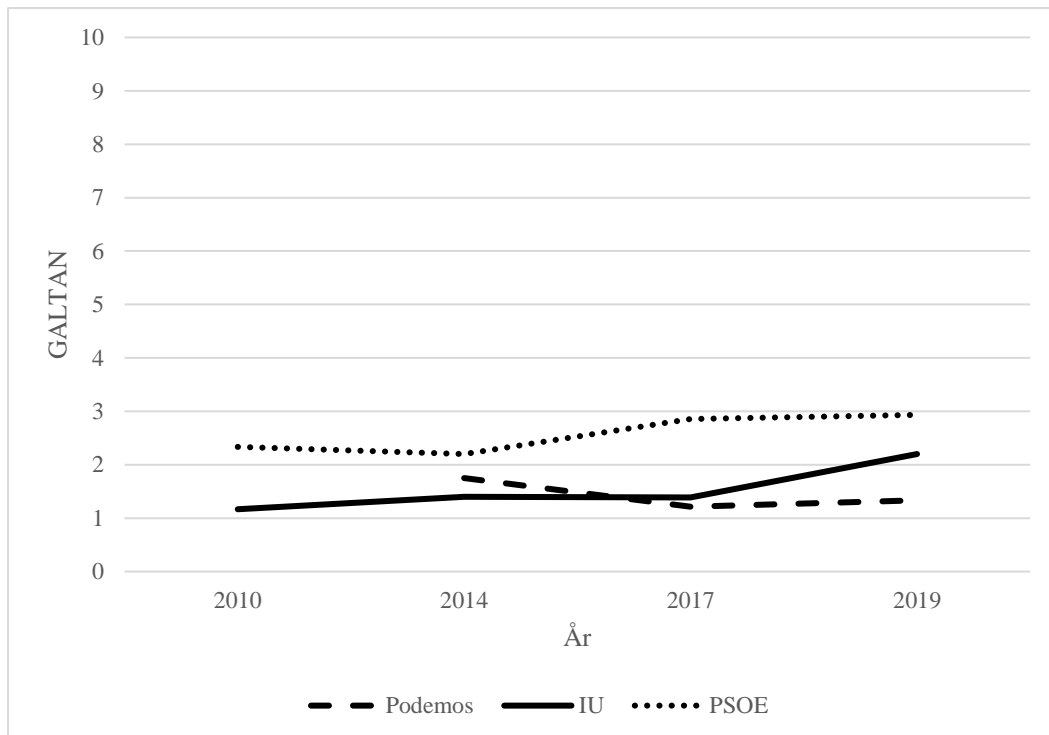
5.2 GALTAN-positionering

Figur 4: GALTAN-positionering i Grekland

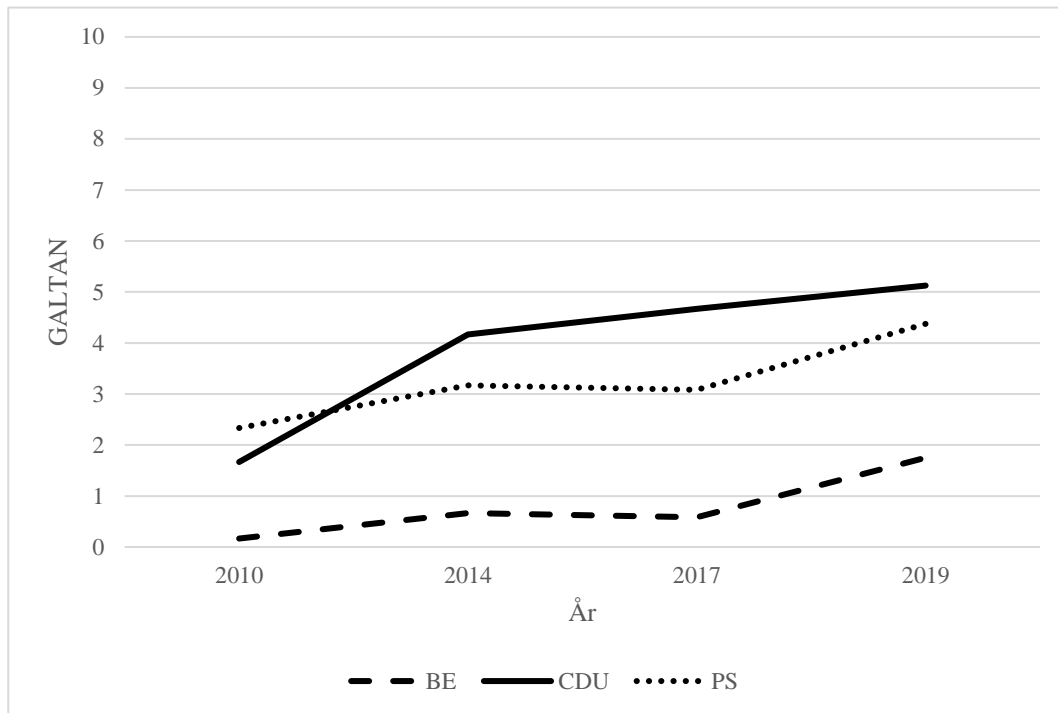
Den grekiska vänsterns positionering längs en GALTAN-skala mellan åren 2010–2019 (Jolly et al, 2022; Polk et al, 2017). Ju närmare värde 0, desto mer GAL-orienterat är partiet.

Figur 5: GALTAN-positionering i Spanien

Den spanska vänsterns positionering längs en GALTAN-skala mellan åren 2010–2019 (Jolly et al, 2022; Polk et al, 2017). Ju närmare värde 0, desto mer GAL-orienterat är partiet.

Figur 6: GALTAN-positionering i Portugal

Den portugisiska vänsterns positionering längs en GALTAN-skala mellan åren 2010–2019 (Jolly et al, 2022; Polk et al, 2017). Ju närmare värde 0, desto mer GAL-orienterat är partiet.

Hypotes 3 hävdade att de nya radikala vänsterpartierna i samtliga länder skulle representera en extremare GAL-position än de etablerade radikala vänsterpartierna. Det teoretiska argumentet utgick från att det saknades vänsterlibertarianska partier inom vänsterblocket, vilket skulle möjliggöra ett ideologiskt utrymme för de nya partierna att utnyttja. Resultatet stödjer hypotes 3 i Portugal, och delvis i Grekland. Hela den spanska vänstern, däremot, uppvisar en hög överrensstämmelse i sin GALTAN-positionering.

Utifrån den teoretiska bakgrunden kan resultatet förstås som att den nya radikala vänstern i Sydeuropa har anammat de områden som brukar förknippas med ny politik, såsom jämställdhet, mångfald och miljöfrågor. Vidare av intresse är dessutom att mainstreamvänstern i Grekland och Portugal placerar sig närmare den nya vänsterns GAL-position än vad den etablerade radikala vänstern gör vid majoriteten av mätpunkterna. I relation till POS kan beskrivningen fördjupas något, där ett intressant resultat är att den nya radikala vänstern i Portugal och Grekland tenderar att urskilja sig tydligare från mainstreamvänstern på den ekonomiska dimensionen, medan partiet skiljer sig från den etablerade radikala vänstern på den kulturella dito. Gentemot mainstreamvänstern intar den nya vänstern en radikalare ekonomisk position, medan de gentemot det etablerade radikala vänsterpartiet har en mer kulturellt liberal position. I sammanhanget bör det dock tilläggas att mainstreamvänstern i Portugal har en hyfsad likartad GALTAN-positionering som den etablerade radikala vänstern, samt att denna samvariation inte finns i Spanien. Ändock är det en intressant trend.

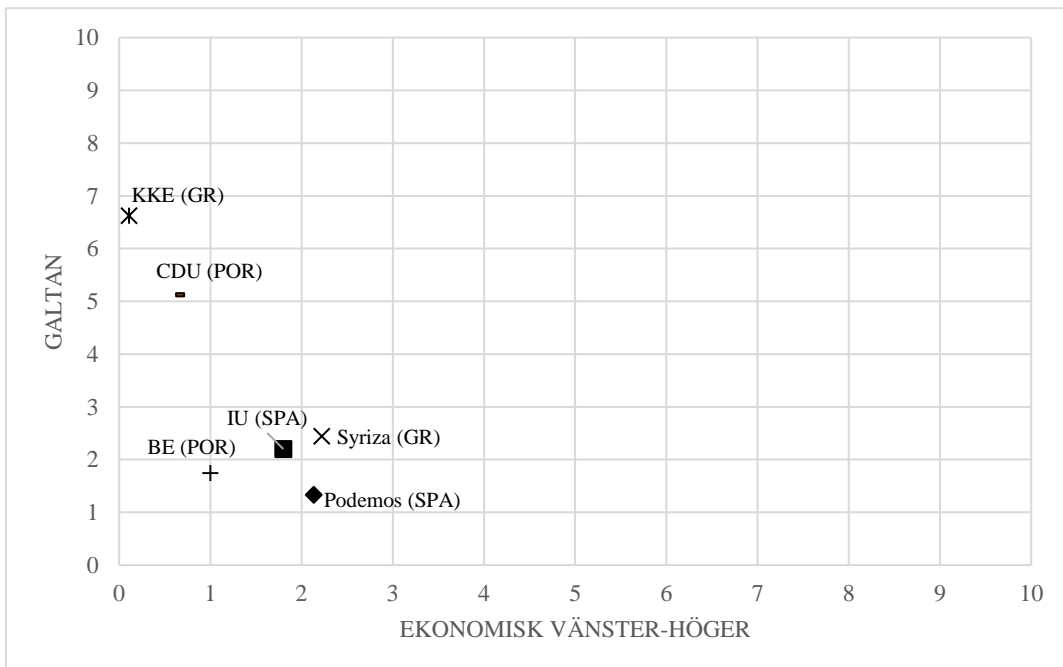
Ett annat intressant fynd i figur 6 är att det etablerade radikala vänsterblocket CDU i Portugal genomgick en stor förskjutning i sin GALTAN-positioneringen mellan år 2010 och 2014. Partiet går från att vara relativt GAL-orienterat år 2010,

till att inta en mittenposition på GALTAN-skalan 2014. Det är utifrån studiens material omöjligt att ange vad detta beror på, men anmärkningsvärt är att det nyare vänsterradikala partiet BE inte reagerar utveckling hos sin vänsterradikala motpart. Däremot speglar BE socialdemokratiska PS förändring inom GALTAN positioneringen. Utan fler mätpunkter är det däremot svårt att uttala sig om vilket parti som påverkar den andres positionering.

Vad som kan fastslås i samtliga sydeuropeiska länder är att den nya radikala vänstern placerar sig nära GAL-dimensionen. BE i Portugal och Syriza i Grekland verkar dessutom tydligast utnyttja en ideologisk lucka i den politiska konkurrensen, vilket urskiljer dem från konkurrerande partier och stärker hypotes 3. Även Podemos i Spanien intar en extrem GAL-positionering och uppvisar likt de nyare partierna i Portugal och Grekland en kulturell liberal position. Däremot sticker Spanien ut, eftersom både den nya och etablerade radikala vänstern är orienterade nära den extremaste GAL-punkten, med ett socialdemokratiskt parti nära deras GAL-position. Över tid finns det inte heller några tendenser för spanska Podemos att urskilja sig genom att bli ännu mer GAL-orienterat, utan samtliga partier till vänsterkanten delar en likartad positionering.

Sammanfattningsvis stärks delvis hypotes 3 om att den nya radikala vänstern skulle uppvisa tydligare GAL-orientering än sin etablerade motpart – åtminstone i Portugal och Grekland. Extra anmärkningsvärt är att grekiska KKE återigen sticker ut, men denna gång genom att vara relativt TAN-orienterade.

Figur 7: Sammanvägd position på GALTAN- och ekonomisk vänster-höger-skala 2019

Sammanvägd position på GALTAN och ekonomisk vänster-höger-skala för samtliga radikala vänsterpartier i Spanien, Grekland och Portugal (Jolly et al, 2022). Ju närmare värde 0 på y-axeln, desto mer GAL-orienterat är partiet. Ju närmare värde 0 på x-axeln, desto mer vänsterorienterat är partiet.

För att ytterligare tydliggöra skillnaderna mellan de nya och etablerade vänsterpartierna i Sydeuropa visar figur 7 en sammanvägd positionering längs GAL-TAN- och den ekonomiska dimensionen år 2019. Resultatet påvisar att de nya radikala vänsterpartierna är lika både i sin ekonomiska och kulturella positionering i de tre länderna. Samtliga nya vänsterpartier kombinerar både en extrem vänsterekonomiskt positionering med en kulturell liberal sådan i form av en extrem GAL-positionering. I både Portugal och Grekland finns det vidare tydliga skillnader mellan den nya och etablerade radikala vänstern. Etablerade CDU och KKE representerar en extremvänsterposition ekonomiskt, samtidigt som de är något mer TAN-orienterade. I Portugal och Grekland positionerar sig därmed de nya respektive etablerade radikala vänsterpartierna olika på den sociokulturella dimensionen. Fallet som sticker ut är Spanien, där både etablerade IU och nya Podemos befinner sig tämligen nära varandra i kulturell tillika ekonomisk positionering. Utifrån det spanska fallet är det därmed svårt att hävda att Podemos utnyttjar en ny ideologisk lucka på GAL-dimensionen. Detta blir tydligare om det dessutom beaktas att både vänsterradikala IU och socialdemokratiska PSOE är GAL-orienterat år 2010 i figur 5, dvs. mätpunkten innan Podemos introducerades i det politiska systemet 2014.

Utifrån figur 7 ter det sig vara fallet att både ekonomisk vänsterpolitik och ett kulturellt inkluderande fokus är viktigt för samtliga nya radikala vänsterpartier. På ett ekonomiskt plan är positioneringen förväntad utifrån samtliga partiers tydliga motstånd mot åtstrammingspolitiken som följde av Eurokrisen (Hobolt & Tilley, 2016:972). Samtidigt kombinerar den nya vänstern extrema vänsterekonomiska positioner med en tydlig GAL-positionering, vilket kan härledas till att de är kulturellt inkluderande med ett fokus på postmateriella frågor. Som utmanarpartier i den politiska konkurrensen kan detta förstås som att de inkluderar postmateriella och kulturellt liberala frågor i sin politik. De etablerade vänsterradikala partierna i Portugal och Grekland bör istället förstås som mer traditionellt vänsterinriktade i sin politik, där båda snarare positionerar sig som tydligt vänster utan att ackommodera kulturellt liberala positioner. För att vara spekulativ kan deras positionering i mitten av GAL-TAN-skalan bero på en mer auktoritär syn på staten, där mer kontroll över ekonomi och samhällsliv bör ske centralt i enlighet med kommunistisk ideologi. Tidigare forskning har dessutom beskrivit CDU i Portugal och KKE i Grekland som två av de mest traditionella kommunistiska partierna i Europa (Gomez et al, 2016:363).

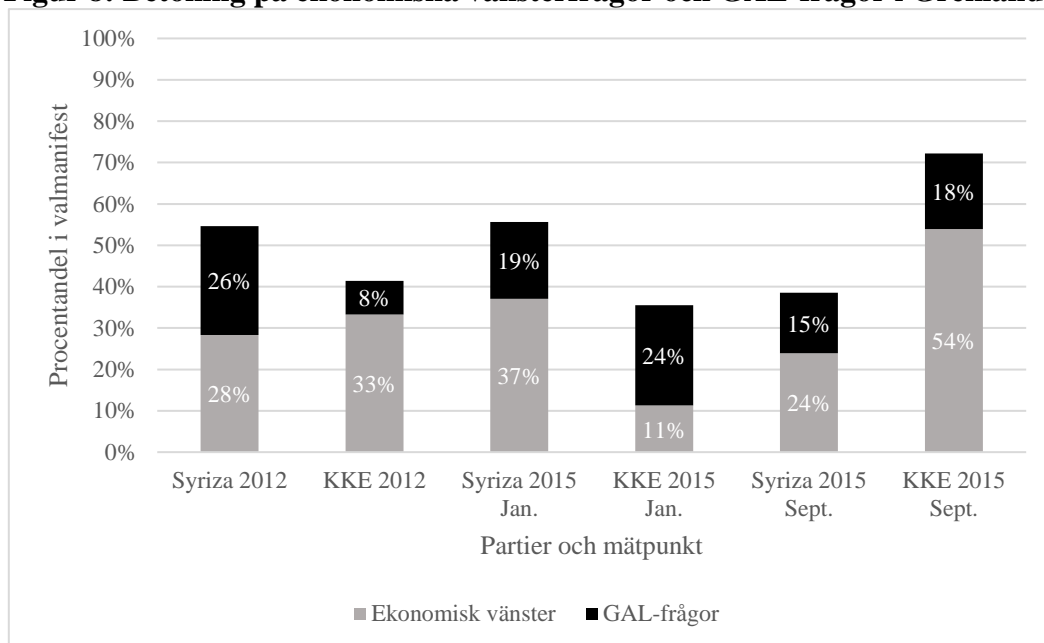
För att återigen anknyta till teoribildningen om POS kan de nya radikala vänsterpartierna BE och Syriza förstås som att de urskiljs från den etablerade radikala vänstern genom att kombinera kulturellt fokus med vänsterekonomiska positioner. De har en unik positionering inom den radikala vänstern, beträffande sin kulturella positionering. Emellertid kan detsamma inte sägas om Spanien, vilket försvårar möjligheten att hävda att två radikala vänsterpartiers förekomst egenhända skulle bero på skillnader i kulturell positionering. Från de tidigare studier som redovisats har det exempelvis framlagts att det vanligaste skälet att rösta på nya radikala vänsterpartier är ekonomisk omfördelning (Hobolt & Tilley, 2016:983). Skillnader i GAL-positionering behöver därmed inte förklara varför väljare dras till partierna, men samtidigt kan de framföras att de nya partierna

utnyttjar en ideologisk lucka inom GAL-dimensionen hos den radikala vänstern, bortsett från det spanska fallet.

5.3 Policybetoning

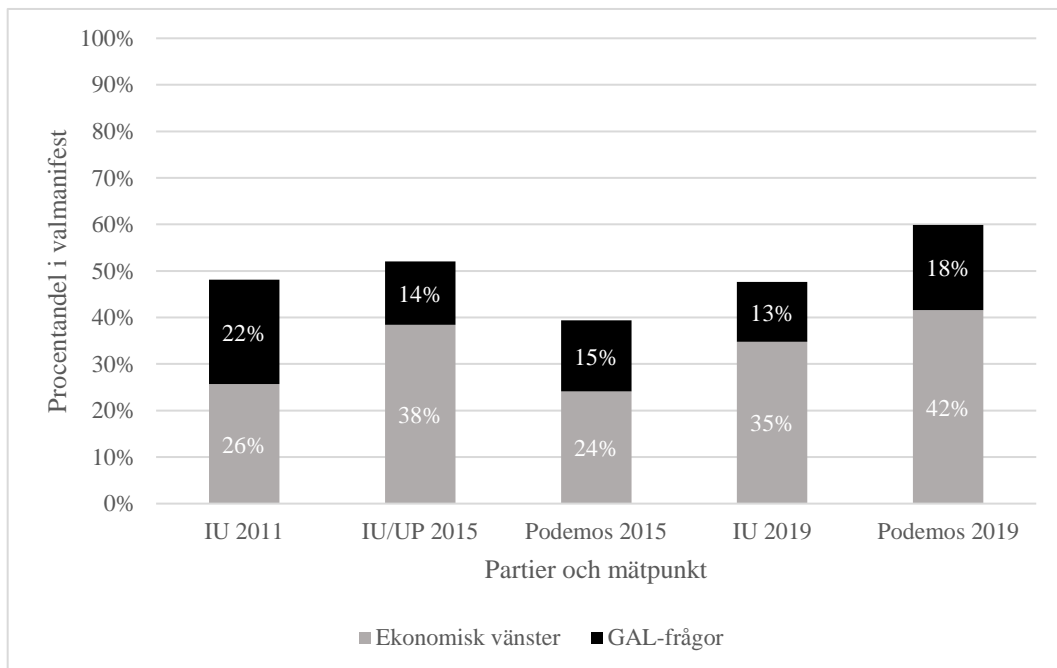
Nedan presenteras betoningen på ekonomiska vänsterfrågor respektive GAL-frågor i de nya och etablerade radikala vänsterpartiernas valmanifest. Perioden som mäts skiljer sig med avseende på datatillgänglighet. Exempelvis saknas grekiska valmanifest efter år 2015, vilket innebär att resultatet enbart sträcker sig fram till september 2015 för de grekiska partierna.

Figur 8: Betoning på ekonomiska vänsterfrågor och GAL-frågor i Grekland

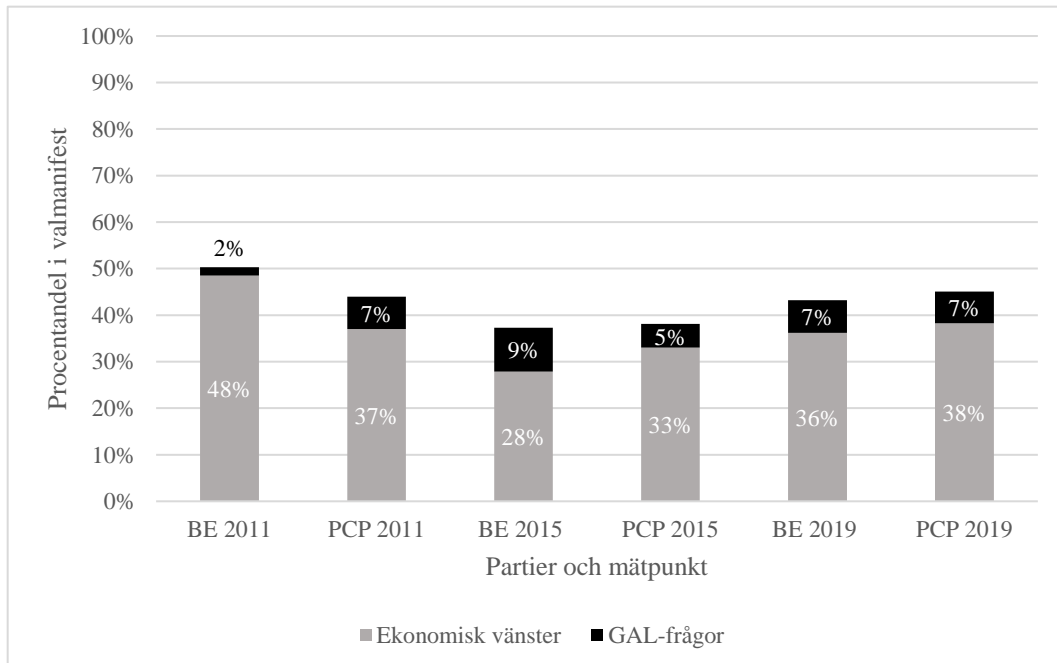
Betoning på ekonomiska vänsterfrågor och GAL-frågor i Syrizas respektive KKE:s valmanifest mellan perioden 2012 och september 2015 (Volkens et al, 2021). Staplarna anger procentandelen respektive område tar i partiernas valmanifest.

Figur 9: Betoning på ekonomiska vänsterfrågor och GAL-frågor i Spanien

Betoning på ekonomiska vänsterfrågor och GAL-frågor i Podemos respektive IU/UP:s valmanifest mellan perioden 2011 och 2019 (Volkens et al, 2021). Staplarna anger procentandelen respektive område tar i partiernas valmanifest.

Figur 10: Betoning på ekonomiska vänsterfrågor och GAL-frågor i Portugal

Betoning på ekonomiska vänsterfrågor och GAL-frågor i BE:s respektive PCP:s valmanifest mellan perioden 2011 och 2019 (Volkens et al, 2021). Staplarna anger procentandelen respektive område tar i partiernas valmanifest.

Enligt hypotes 2 skulle de nya och etablerade radikala vänsterpartierna betona ekonomiska vänsterfrågor i en likartad utsträckning, medan de nya radikala

vänsterpartierna skulle ha en högre betoning på GAL-frågor enligt hypotes 4. Utifrån resultatet finner emellertid ingen av hypoteserna stöd. Det saknas systematik i betoningsskillnader mellan partierna. I Portugal (figur 10) finns det störst likheter i vänsterekonomisk betoning mellan partierna efter 2011, medan det finns en tendens i Spanien (figur 9) för Podemos att öka sin vänsterekonomiska betoning över tid gentemot etablerade IU/UP. I Grekland (figur 8) är partiernas betoning på vänsterekonomiska policys lik år 2012, men skiljer sig drastiskt i januari och september 2015. Partiernas GAL-betoning i samtliga länder är, å andra sidan, tämligen lik under alla mätpunkter – bortsett från Grekland där KKE, något överraskande givet deras mer TAN-orienterade positionering i figur 4, har en stor betoning på GAL-frågor i januari 2015. Det bör anmärkas att det som ökar KKE:s relativa betoning på GAL-frågor i januari 2015 nästan enbart beror på att en stor betoning av anti-imperialism (se bilaga 2). Spanien år 2019, Portugal år 2015 och Grekland år 2012 är de fall där hypotes 4 finner starkast stöd, men skillnaden mellan den nya och etablerade vänsterns GAL-betoningen är för liten för att säga något absolut utifrån MPD:s data. Det saknas dessutom en tydlig tendens över tid för att hävda att det finns en betoningsskillnad mellan partierna på GAL-frågor.

En intressant trend är att ekonomiska vänsterpolicys överlag betonas mer än GAL-frågor av samtliga vänsterradikala partier vid alla mätpunkter, med ett par undantag. Detta indikerar att den ekonomiska politiken är viktigast för partierna, fastän de placerar sig olika på den kulturella dimensionen. Även om det går att beskriva vissa av partierna – primärt de nya radikala vänsterpartierna – som kulturellt liberala i sin positionering, betonar de till största del den ekonomiska politiken. Den nya radikala vänstern verkar därmed vilja framhäva sig själv primärt utifrån den ekonomiska politiken, snarare än att urskilja sig med en GAL-betoning.

6 Diskussion

Studiens resultat har både fyllt luckor i litteraturen och väckt nya frågor. Syftet med studien var att analysera hur den nya och etablerade radikala vänstern i Sydeuropa positionerade sig inom och betonade socioekonomiska och sociokulturella frågor. Till skillnad från tidigare studier som studerat skillnader i väljarbasen, utmanarpartiernas ekonomiska och populistiska fokus, samt kvalitativa analyser av den nya radikala vänsterns policyprogram och tal, använde denna studie expertdata och innehållsanalyser av partiernas valmanifest. Resultatet kvantifierade det som innan studerats kvalitativt och studerade politikens utbudssida snarare än den tidigare studerade väljarnivån.

Både nya och etablerade radikala vänsterpartierna uppvisar en liknande grad av radikalitet i den ekonomiska politiken. Utifrån den tidigare litteraturen är resultatet föga förvånande, eftersom vänsterradikala partier tenderar att förorda vänsterekonomiska policier som omfördelning och statlig intervention i ekonomin (Fagerholm, 2017:32). Det som däremot förenade den nya radikala vänstern var deras relativt extrema GAL-orientering. Partierna förenade både en ekonomisk vänsterextrem position med kulturellt liberala attityder. Därmed förefaller de nya radikala vänsterpartierna i sin ideologiska placering likna de vänsterlibertarianska partier som uppstod i Europa på 1970-talet (Bornschier, 2010). Heterogeniteten hos den radikala vänstern som uppvisats på europeisk nivå återfinns hos partigruppen i Sydeuropa. Vänsterradikala partier åtskiljs i positioneringen på kulturella frågor snarare än deras ekonomiska position (Gomez et al, 2016:367–368).

I relation till den tidigare litteraturen kan förekomsten av två radikala vänsterpartier delvis förstås ur att de tar olika kulturell positionering. Den nya radikala vänstern är generellt mer GAL-orienterade utöver att vara extremvänster, medan de etablerade radikala vänsterpartierna står långt till vänster ekonomiskt, men inte nära GAL-dimensionen – åtminstone i Grekland och Portugal. Likheterna inom den spanska radikala vänsterns positionering kan eventuellt bero på att den ”superklyfta” som delat partisystemet både efter kulturella och ekonomiska frågor i Sydeuropa är starkare där (Manow, 2015:41). Möjligtvis utnyttjar hela den spanska vänstern ett utrymme i den politiska konkurrensen gentemot övriga partier på den kulturella dimensionen, men det är omöjligt att fastslå utifrån studiens resultat.

De sydeuropeiska utmanarpartierna bör sammantaget inte bara förstås utifrån deras vänsterekonomiska politik, utan även deras GAL-positionering utmärker dem. Till skillnad från det Meguid antagit att utmanarpartier primärt placerar sig extremt på *antingen* en ekonomisk eller icke-ekonomisk dimension (2005:350) ger uppsatsens resultat en mer nyanserad bild. Utmanarpartier till vänster placerar sig *både* radikalt på den ekonomiska och kulturella dimensionen. Bidraget till litteraturen är därmed förståelsen för hur den nya radikala vänstern positionerar sig

i ett tvådimensionellt policyutrymme, samt vad som skiljer två ideologiskt lika radikala vänsterpartierna inom samma land utifrån kvantitativ data. Resultatet bekräftar den tidigare kvalitativa undersökningar av vänsterutmanarnas ideologi (Font et al, 2021; Lisi, 2009). Bidraget från min studie är att partiernas positionering strukturerats på ett kvantifierbart sätt.

Emellertid visade resultatet från MPD att vänsterekonomiska frågor betonas mest hos samtliga vänsterradikala partier, vilket utifrån partiernas ideologiska bakgrund inte är förvånande. Relativt sett finns däremot en viss antydning till att GAL-frågor har en något större vikt för de nya vänsterradikala partierna vid vissa mätpunkter, men det saknas en systematik för att kunna uttala sig säkert. Vad som emellertid bör tilläggas i diskussionen om de vänsterradikala utmanarpartierna i Sydeuropa är att de, trots att de primärt är vänsterekonomiska i sin betoning, också bör förstås som kulturellt liberala.

Alternativa tolkningar vore att den nya radikala vänsterns GAL-positionering är av liten vikt för partiernas politik, givet att de inte betonar dessa frågor i stor utsträckning. Det finns fog för självkritik här, då materialet på policybetoning, MPD, kan kritiseras för att brista i validitet. Det fångar inte policyområdenas vikt för partierna, utan enbart frekvensen av dem. I ljuset av Sydeuropas ekonomiska kris kan partierna valt att mer frekvent betona ekonomiska frågor. En ingående innehållsanalys av tal eller annan partilitteratur hade eventuellt bättre framhävt ekonomiska och kulturella frågor vikt för partierna, vilket borde vara föremål för framtida studier. Att välja ut andra områden i MPD för att mäta ekonomisk vänster kontra GAL-frågor hade också varit ett alternativ.

Generellt har studiens resultat fördjupat förståelsen för den nya radikala vänstern i Sydeuropa, även om den inte nödvändigtvis bidragit med nya förklaringar. Bilden av parterna som enbart vänsterekonomiska aktörer har nyanserats genom att studera deras GAL-positionering. Samtidigt hade teorin om Political Opportunity Structures eventuellt haft starkare förklaringskraft om hela partisystemet studerades, för att se om ideologiska luckor finns att utnyttja inom hela partisystemet snarare än enbart vänsterblocket. Däremot fungerade teorin väl för att formulera hypoteser som sedan prövats empiriskt.

Både den deskriptiva metoden och materialvalet har vissa implikationer för resultatet. Användningen av expertdata och kvantifierbar innehållsanalys bidrar till skarp bedömning av positioneringen och betoningen hos partierna. Samtidigt blir måtten inte särskilt finkorniga, som går på djupet om vad de faktiska skillnaderna de facto innebär i politik och policies. Övergripande har dock studien inneburit en nyansering utifrån de tillgängliga måtten och vad som är möjligt givet omfånget. I kontexten av tidigare litteratur har förståelsen på området utökats, men kunskapen kan fördjupas ytterligare med metoder för kausal inferens. Det hade exempelvis varit att undersöka om den demografiska och värderingsmässiga uppsättningen hos väljare för de nya radikala vänsterpartierna följer samma mönster som den nya vänsterns väljare i övriga Europa. Är Podemos, BE:s och Syrizas väljare mer kulturellt liberala än väljare för de etablerade radikala vänsterpartierna? Det hade ytterligare stärkt förståelsen av hur väljare i Sydeuropa förhåller sig till väljare för vänsterlibertarianska partier i andra europeiska länder. Sedermera kan det studeras om splittringen med två radikala vänsterpartier är gynnsam för vänstern som helhet.

Leder det till konflikt inom och försvagning av vänsterblocket eller kan fragmenteringen innebära att vänstern lyckas nå fler väljargrupper? Hjorth & Larsen visade att ett fragmenterat vänsterblock inom invandringsfrågan kunde vara till gagn för vänsterblocket i Danmark (2022). Det vore intressant att studera om fragmenteringen i Sydeuropa har liknande konsekvenser för vänsterblocket.

7 Slutsats

Denna uppsats ämnade undersöka förekomsten av två radikala vänsterpartier i Spanien, Portugal och Grekland. Syftet var att beskriva huruvida närvaron av två radikala vänsterpartier sammanföll med olika ideologisk positionering på GALTAN-skalan. Utöver partiernas positionering studerades deras betoning på policyområden som tillhör kulturellt liberala frågor och ekonomiska vänsterfrågor. Undersökningen utökar den tidigare litteraturen på området genom att studera om två radikala vänsterpartier inom samma politiska system tar olika ideologiska positioneringar, samt hur positioneringen sett ut under perioden 2010–2019. Genom att studera partiernas positionering på en ekonomisk och kulturell dimension har uppsatsen kunnat redogöra för en tvådimensionell spatial beskrivning av skillnader mellan den nya och etablerade radikala vänstern i de studerade länderna.

Utifrån teorin Political Opportunity Structures, vilken beskriver hur partier utifrån konkurrens och andra externa förhållanden kan positionera sig i det politiska systemet, formulerades hypoteser om hur den nya radikala vänstern kan skilja sig från sin etablerade motpart. Hypoteserna förutspådde att de nya partierna primärt skulle ta mer kulturellt liberala positioner på GALTAN-skalan än de etablerade radikala vänsterpartierna – samtidigt som både de etablerade och nya radikala vänsterpartierna skulle uppvisa extremvänsterpositioner på den ekonomiska skalan. Därutöver formulerades hypoteser om betoning, med förväntningen att de nya radikala vänsterpartierna skulle betona GAL-frågor i högre utsträckning än deras etablerade motpart – partiernas betoning på ekonomiska vänsterfrågor hypotiserades vara likartad.

Resultatet gav mixat stöd åt hypoteserna. De nya radikala vänsterpartierna i samtliga länder placerade sig både på en tydlig GAL- och vänsterekonomisk position. Etablerade CDU i Portugal och KKE i Grekland liknade det nya radikala vänsterpartiet i sin ekonomiska position. Samtidigt hade de inte en lika extrem GAL-position. I Spanien var likheten mellan nya Podemos och etablerade IU tämligen stor på både GAL- och den ekonomiska positioneringen. Ländernas socialdemokratiska parti inkluderades dessutom, som ett riktmärke för mainstreamvänsterns position. I samtliga länder placerade sig dessa närmare en ekonomisk mittenposition, i kontrast med den radikala vänstern. Mainstreamvänsterns GAL-position var också mindre extrem än utmanarpartiernas i Portugal och Grekland, men i Spanien var även mainstreamvänstern relativt GAL-orienterad. Beträffande den relativa policybetoningen mellan partierna fanns det inga stora skillnader mellan de nya och etablerade partiernas betoning på GAL-frågor, även om viss antydning fanns att nya radikala vänsterpartier betonade GAL-frågor mer vid vissa mätpunkter. Därutöver fanns ingen slående likhet i hur mycket

de betonade ekonomiska vänsterfrågor, utan även detta varierade både mellan partier och mätpunkter.

Sammanfattningsvis är svaret på frågeställningen hur positioneringen och betoningen mellan den nya och etablerade radikala vänstern i Sydeuropa skiljde sig mellan år 2010–2019 följande: den nya radikala vänstern positionerade sig entydigt både som ekonomiskt radikalt vänster och väldigt GAL-orienterat. Den etablerade motparten i Portugal och Grekland hade en liknande ekonomisk position som det nya partiet, medan deras GAL-positionering var orienterad mot mitten. I Spanien var positioneringen hos den nya och etablerade radikala vänstern likartad både på den kulturella och ekonomiska dimensionen. Betoningskillnader på GAL-frågor mellan partierna var däremot inte tydligt förekommande. Likheter i vänsterekonomisk betoning fanns inte heller över tid, förutom delvis i Portugal. Detta kan delvis bero på användningen av MPD är förenat med vissa mätproblem. Dock bör det framhållas att samtliga vänsterradikala partier, nya som etablerade, överlag betonar vänsterekonomiska frågor mer än GAL-frågor.

Resultatet ger möjligheter till framtida forskning. Att studera varför Podemos och IU i Spanien befinner sig nära varandra både i sin ekonomiska och kulturella positionering vore intressant. Varför finns likheterna i Spanien, men inte i Portugal och Grekland? Vidare hade det varit intressant att röra sig ned till väljarnivån, för att se huruvida partiernas skilda ideologiska positionering på GALTAN-skalan även korresponderar med väljarnas preferenser. Andra frågor som väcks är huruvida reaktioner kan uppkomma från ett stöd för den nya radikala vänstern. Kommer även radikala högerpartier med en extrem TAN-position uppkomma om GALTAN-frågor aktualiseras mer? Den här studien har fungerat som ett deskriptivt underlag för hur den radikala vänstern positionerar sig i Sydeuropa. Nästa steg är att förstå vad som kausalt följer från partiernas positionering.

8 Referenser

- Abou-Chadi, Tarik & Markus Wagner, 2019. The Electoral Appeal of Party Strategies in Postindustrial Societies: When Can the Mainstream Left Succeed?, *Journal of Politics*, 81(4), Sid. 1405-1419.
- Akkerman, Tjitske, Sarah L. de Lange, & Matthijs Rooduijn, 2016. "Inclusion and mainstreaming?". I Tjitske Akkerman, Sarah L. de Lange and Matthijs Rooduijn (Red.) *Radical Right Wing Populist Parties in Europe: Into the mainstream?*. New York, NY: Routledge, Sid. 1-28.
- Arzheimer, Kai & Elisabeth Carter, 2006. Political opportunity structures and right-wing extremist party success, *European Journal of Political Research*, 45, Sid. 419-443.
- Amini, Babak, 2016. "Situating the Radical Left in Contemporary Europe" i Babak Amini (Red.) *The Radical Left in Europe in the Age of Austerity*. New York, NY: Routledge. Sid. 7-24.
- Badersten, Björn, 2006. *Normativ metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Boréus, Kristina, & Sebastian Kohl, 2018. "Innehållsanalys" i Kristina Boréus & Göran Bergström (Red.) *Textens mening och makt*, 4:e uppl., Lund: Studentlitteratur, Sid. 49–89.
- Bornschiefer, Simon, 2010. The New Cultural Divide and The-Dimensional Political Space in Western Europe, *West European Politics*, 33(3), Sid. 419-444.
- Bowyer, Benjamin T. & Mark I. Vail, 2011. Economic Insecurity, the Social Market Economy, and Support for the German Left, *West European Politics*, 34(4), Sid. 683-705.
- Caramani, Daniele, 2020. "Party Systems" i Daniele Caramani (Red.) *Comparative Politics*, 5:e uppl., Oxford: Oxford University Press, Sid. 231-251.
- CHES = Chapel Hill Expert Survey, 2021. *Codebook: Chapel Hill Expert Survey – Trend File – 1999-2019*. 2021 Version 1.2. [Elektronisk] Tillgänglig: https://static1.squarespace.com/static/5975c9bfdb29d6a05c65209b/t/603fb4ee47d721eed0046a0/1614789457024/1999-2019_CHES_codebook.pdf Hämtad: 04-17-2022.
- Collier, David, & James E. Mahon, Jr., 1993. Conceptual "Stretching" Revisited: Adapting Categories in Comparative Analysis, *The American Political Science Review*, 87(4), Sid. 845-855.
- Council of Europe, utan datum a, *Spain* [Online] Tillgänglig: <https://www.coe.int/en/web/electoral-assistance/elecdata-spain> Hämtad: 12-05-2022.
- Council of Europe, utan datum b, *Greece* [Online] Tillgänglig: <https://www.coe.int/en/web/electoral-assistance/elecdata-greece> Hämtad: 12-05-2022.

- Council of Europe, utan datum c, *Portugal* [Online] Tillgänglig: <https://www.coe.int/en/web/electoral-assistance/elecdata-portugal> Hämtad: 12-05-2022.
- Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann Town, & Lena Wängnerud, 2017. *Metodpraktikan*, 5:e uppl., Stockholm: Wolters Kluwer.
- Fagerholm, Andreas, 2017. What is left for the radical left? A comparative examination of the policies of radical left parties in western Europe before and after 1989, *Journal of Contemporary European Studies*, 25(1), Sid. 16-40.
- Font, Nuria, Paolo Graziano & Myrto Tsakatika, 2021. Varieties of Inclusionary Populism? SYRIZA, Podemos and the Five Star Movement, *Government and Opposition*, 56, Sid. 163-183.
- Gemenis, Kostas, 2013. What to Do (and Not to Do) with the Comparative Manifestos Project Data, *Political Studies*, 61(1), Sid. 3-23.
- Gomez, Raul, Laura Morales & Luis Ramiro, 2016. Varieties of Radicalism: Examining the Diversity of Radical Left Parties and Voters in Western Europe, *West European Politics*, 39(2), Sid. 351-379.
- Harmel, Robert, & John D. Robertson, 1985. Formation and Success of New Parties: A Cross-National Analysis, *International Political Science Review*, 6(4), Sid. 501-523.
- Hjorth, Frederik, & Martin Vinæs Larsen, 2022. When Does Accommodation Work? Electoral Effects of Mainstream Left Position Taking on Immigration, *British Journal of Political Science*, 52, Sid. 949-957.
- Hobolt, Sara B., & Catherine E. de Vries, 2015. Issue Entrepreneurship and Multiparty Competition, *Comparative Political Studies*, 48(9), Sid. 1159-1185.
- Hobolt, Sara B., & James Tilley, 2016. Fleeing the centre: the rise of challenger parties in the aftermath of the euro crisis, *West European Politics*, 39(5), Sid. 971-991.
- Hooghe, Liesbet & Gary Marks, 2018. Cleavage theory meets Europe's crises: Lipset, Rokkan, and the transnational cleavage, *Journal of European Public Policy*, 25(1), Sid. 109-135.
- Hooghe, Liesbet, Gary Marks & Carole J. Wilson, 2002. Does Left/Right Structure Party Positions on European Integration?, *Comparative Political Studies*, 35(8), Sid. 965-989.
- Hooghe, Liesbet, Ryan Bakker, Anna Brigevich, Catherine de Vries, Erica Edwards, Gary Marks, Jan Rovny, Marco Steenbergen & Milada Vachudova, 2010. Reliability and validity of the 2002 and 2006 Chapel Hill expert surveys on party positioning, *European Journal of Political Research*, 49, Sid. 687-703.
- Hopkin, Jonathan, 2020. *Anti-System Politics: The Crisis of Market Liberalism in Rich Democracies*. Oxford: Oxford University Press.
- Hutter, Swen & Endre Borbáth, 2019. Challenges from left and right: the long-term dynamics of protest and electoral politics in Western, *European Societies*, 21(4), Sid. 487-512.

- Hutter, Swen, Hanspeter Kriesi & Guillem Vidal, 2018. Old versus new politics: The political spaces in Southern Europe in times of crises, *Party Politics*, 24(1), Sid. 10-22.
- Häusermann, Silja, Georg Picot & Dominik Geering, 2013. Review Article: Rethinking Party Politics and the Welfare State – Recent Advances in the Literature, *British Journal of Political Science*, 43(1), Sid. 221-240.
- Iversen, Torben & David Soskice, 2018. “A Structural-Institutional Explanation of the Eurozone Crisis” i Philip Manow, Bruno Palier, & Hanna Schwander (Red.) *Welfare Democracies and Party Politics: Explaining Electoral Dynamics in Times of Changing Welfare Capitalism*, Oxford: Oxford University Press, Sid. 257-280.
- Jolly, Seth, Ryan Bakker, Liesbet Hooghe, Gary Marks, Jonathan Polk, Jan Rovny, Marco Steenbergen, & Milada Anna Vachudova, 2022. Chapel Hill Expert Survey Trend File, 1999-2019, *Electoral Studies*, 75, Sid. 1-8.
- Kitschelt, Herbert P., 1986. Political Opportunity Structures and Political Protest: Anti-Nuclear Movements in Four Democracies, *British Journal of Political Science*, 16(1), Sid. 57-81.
- Kitschelt, Herbert P., 1988. Left-Libertarian Parties: Explaining Innovation in Competitive Party Systems, *World Politics*, 40(2), Sid. 194-234.
- Kitschelt, Herbert P., 1993. Social Movements, Political Parties, and Democratic Theory, *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 528, Sid. 13-29.
- Kriesi, Hanspeter, & Swen Hutter, 2019. “Crises and the Transformation of the National Political Space in Europe”. i Swen Hutter, & Hanspeter Kriesi (Red.) *European Party Politics in Times of Crisis*, Cambridge: Cambridge University Press, Sid. 3-32.
- Kriesi, Hanspeter & Julia Schulte-Cloos, 2020. Support for radical parties in Western Europe: Structural conflicts and political dynamics, *Electoral Studies*, 65, Sid. 1-10.
- Krause, Werner, 2019. Appearing moderate or radical? Radical left party success and the two-dimensional political space, *West European Politics*, 43(7), Sid. 1365–1387.
- Lisi, Marco, 2009. New politics in Portugal: the rise and success of the left bloc, *Pôle Sud*, 30(1), Sid. 127-144.
- Manow, Philip, 2015. Workers, Farmers and Catholicism: A History of Political Class Coalitions and the South-European Welfare State Regime, *Journal of European Social Policy*, 25(1), Sid. 32–49.
- March, Luke & Cas Mudde, 2005. What’s Left of the Radical Left? The European Left After 1989: Decline and Mutation, *Comparative European Politics*, 3, Sid. 23-49.
- March, Luke & Charlotte Rommerskirchen, 2015. Out of left field? Explaining the variable electoral success of European radical left parties, *Party Politics*, 21(1), Sid. 40-53.
- Meguid, Bonnie M., 2005. Competition between Unequals: The Role of Mainstream Party Strategy in Niche Party Success, *The American Political Science Review*, 99(3), Sid. 347-359.

- Mudde, Cas, 2007. *Populist Radical Right Parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Norris, Pippa, 2004. *Electoral Engineering: Voting Rules and Political Behavior*. New York, NY: Cambridge University Press.
- Norris, Pippa & Ronald Inglehart, 2019. *Cultural Backlash: Trump, Brexit and Authoritarian Populism*. New York, NY: Cambridge University Press.
- Polk, Jonathan & Jan Rovny, 2018. "Welfare Democracies and Multidimensional Party Competition in Europe" i Philip Manow, Bruno Palier & Hanna Schwander (Red.) *Welfare Democracies and Party Politics: Explaining Electoral Dynamics in Times of Changing Welfare Capitalism*, Oxford: Oxford University Press, Sid. 29-60.
- Polk, Jonathan, Jan Rovny, Ryan Bakker, Erica Edwards, Liesbet Hooghe, Seth Jolly, Jelle Koedam, Filip Kostelka, Gary Marks, Gijs Schumacher, Marco Steenbergen, Milada Anna Vachudova & Marko Zilovic, 2017. Explaining the salience of anti-elitism and reducing political corruption for political parties in Europe with the 2014 Chapel Hill Expert Survey data, *Research & Politics* (January-March): Sid. 1-9.
- Ramiro, Luis & Raul Gomez, 2017. Radical-Left Populism during the Great Recession: Podemos and Its Competition with the Established Radical Left, *Political Studies*, 65(1), Sid. 108-126.
- Rochon, Thomas R., 1985. Mobilizers and Challengers: Toward a Theory of New Party Success, *International Political Science Review*, 6(4), Sid. 419-439.
- Rovny, Jan & Jonathan Polk, 2019. New wine in old bottles: Explaining the dimensional structure of European party systems, *Party Politics*, 25(1), Sid. 12-24.
- Tavits, Margit, 2006. Party System Change: Testing a Model of New Party Entry. *Party Politics*, 12(1), Sid. 99-119.
- Teorell, Jan & Torsten Svensson, 2007. *Att fråga och att svara*. Stockholm: Liber.
- Tsakatika, Myrto & Costas Eleftheriou, 2013. The Radical Left's Turn towards Civil Society in Greece: One Strategy, Two Paths, *South European Society and Politics*, 18(1), Sid. 81-99.
- Volkens, Andrea, Judith Bara & Ian Budge, 2009. Data Quality in Content Analysis. The Case of the Comparative Manifestos Project, *Historical Social Research*, 34(1), Sid. 234-251.
- Volkens, Andrea, Tobias Burst, Werner Krause, Pola Lehmann, Theres Matthieß, Sven Regel, Bernhard Weßels, Lisa Zehnter, 2021. *The Manifesto Data Collection. Manifesto Project (MRG/CMP/MARPOR)*, Version 2021a. Berlin: Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB).

9 Appendix

9.1 Bilaga 1: Partiernas värden i Chapel Hill Expert Survey

Parti	Land	År	Partityp	Ekonomisk vänster-höger	GALTAN
Syriza	Grekland	2010	Radikal vänster	1	1,909091
Syriza	Grekland	2014	Radikal vänster	1,444444	2,111111
Syriza	Grekland	2017	Radikal vänster	2,384615	1,615385
Syriza	Grekland	2019	Radikal vänster	2,222222	2,444444
KKE	Grekland	2010	Radikal vänster	0,090909	6,090909
KKE	Grekland	2014	Radikal vänster	0,111111	5,777778
KKE	Grekland	2017	Radikal vänster	0,230769	7
KKE	Grekland	2019	Radikal vänster	0,111111	6,625
PASOK	Grekland	2010	Socialist	5,636364	2,818182
PASOK	Grekland	2014	Socialist	5,444445	4
PASOK	Grekland	2017	Socialist	5,769231	3,615385
PASOK	Grekland	2019	Socialist	4,222222	3,888889
Podemos	Spanien	2014	Radikal vänster	1,25	1,75
Podemos	Spanien	2017	Radikal vänster	1,5	1,214286
Podemos	Spanien	2019	Radikal vänster	2,133333	1,333333
IU	Spanien	2010	Radikal vänster	1,333333	1,166667

IU	Spanien	2014	Radikal vänster	1,777778	1,4
IU	Spanien	2017	Radikal vänster	1,357143	1,384615
IU	Spanien	2019	Radikal vänster	1,8	2,2
PSOE	Spanien	2010	Socialist	3,5	2,333333
PSOE	Spanien	2014	Socialist	4,111111	2,2
PSOE	Spanien	2017	Socialist	3,785714	2,857143
PSOE	Spanien	2019	Socialist	3,8	2,933333
BE	Portugal	2010	Radikal vänster	1	0,166667
BE	Portugal	2014	Radikal vänster	0,666667	0,666667
BE	Portugal	2017	Radikal vänster	1	0,583333
BE	Portugal	2019	Radikal vänster	1	1,75
CDU	Portugal	2010	Radikal vänster	0,5	1,666667
CDU	Portugal	2014	Radikal vänster	0,333333	4,166667
CDU	Portugal	2017	Radikal vänster	1,083333	4,666667
CDU	Portugal	2019	Radikal vänster	0,625	5,125
PS	Portugal	2010	Socialist	4	2,333333
PS	Portugal	2014	Socialist	4,666667	3,166667
PS	Portugal	2017	Socialist	3,75	3,083333
PS	Portugal	2019	Socialist	4	4,375

Samtliga studerade partiers partitypsklassificering, GALTAN-position och ekonomiska position 2010-2019 (Jolly et al, 2022).

9.2 Bilaga 2: Grekiska radikala vänsterns värden i Manifesto Project Database

	Syriza 2011	KKE 2011	Syriza 2015 Jan.	KKE 2015 Jan.	Syriza 2015 Sept.	KKE 2015 Sept.
Land	Grek-land	Grek-land	Grek-land	Grek-land	Grek-land	Grek-land

Parti- typ	Radi- kalt vänst- er	Radi- kalt vänst- er	Radi- kalt vänst- er	Radi- kalt vänst- er	Radi- kalt vänst- er	Radi- kalt vänst- er
Per 103	10,926	7,579	3,311	19,355	2,463	15,652
Per 105	3,704	0	0	0	0,59	0
Per 106	0,556	0	0	0	0,52	0
Per 107	2,407	0	1,325	0	1,526	0,87
Per 202	4,074	0	13,245	0	5,272	0
Per 403	0	0,185	1,987	0	5,168	0
Per 404	0	0	0,662	0	0,243	0
Per 406	0,741	1,294	0	0	0,659	0
Per 409	0	0	2,649	0	0,139	0
Per 412	0,926	0,185	0,662	0	0,486	0
Per 413	4,259	2,957	1,987	0	1,041	8,696
Per 414	4,259	19,409	0	8,065	0,832	13,913
Per 416	0,37	0	0	0	1,977	0
Per 504	11,296	3,697	18,543	1,613	8,117	11,304
Per 602	0,185	0	0	0	0,867	0
Per 604	0,37	0	0	0	0,312	0
Per 606	2,037	0,555	0	4,839	0,971	1,739
Per 607	1,667	0	0	0	0,173	0
Per 701	6,852	5,545	10,596	1,613	7,215	20
Per 705	0	0	0,662	0	0	0

Värden i procentandel varje studerat policyområde upptog i de grekiska partiernas valmanifest, samt paritypsklassificering (Volkens et al, 2021).

9.3 Bilaga 3: Spanska radikala vänsterns värden i Manifesto Project Database

	IU 2011	IU/UP 2015	Podemos 2015	IU 2019	Podemos 2019
Land	Spanien	Spanien	Spanien	Spanien	Spanien
Partityp	Radikalt vänster	Radikalt vänster	Radikalt vänster	Radikalt vänster	Radikalt vänster
Per103	0,676	0,383	0,4	0,302	0,348
Per105	1,781	0,929	0,286	1,152	0,087
Per106	0,184	0,219	0	0,11	0,174
Per107	1,781	0,383	1,487	0,878	0,174
Per202	8,17	5,41	7,208	4,198	4,787
Per403	8,415	7,596	7,208	7,709	13,229
Per404	0,123	0,109	0,057	0,082	0,174
Per406	0	0,219	0,343	0,494	0,522
Per409	0,246	0,109	0,286	1,18	0,435
Per412	0,246	1,585	1,087	0,658	1,044
Per413	1,72	0,328	0,572	2,003	1,305
Per414	0,983	0,437	0	0,357	0
Per416	2,027	2,35	3,375	2,332	6,789
Per504	9,398	20,383	11,156	15,556	15,492
Per602	0	0,164	0,114	0,055	0,609
Per604	4,975	2,295	2,117	1,564	1,741
Per606	0,246	0,219	0	1,344	2,611
Per607	0,676	0,929	0,286	0,823	0,957
Per701	4,545	7,65	3,375	6,722	9,399
Per705	1,966	0,383	0	0,11	0

Värden i procentandel varje studerat policyområde upptog i de spanska partiernas valmanifest, samt partitypsklassificering (Volkens et al, 2021).

9.4 Bilaga 4: Portugisiska radikala vänsterns värden i Manifesto Project Database

	BE 2011	PCP 2011	BE 2015	PCP 2015	BE 2019	PCP 2019
Land	Portugal	Portugal	Portugal	Portugal	Portugal	Portugal
Partityp	Radikalt	Radikalt	Radikalt	Radikalt	Radikalt	Radikalt

	väns- ter	väns- ter	väns- ter	väns- ter	väns- ter	väns- ter
Per 103	0	0	1,362	0,711	0,104	0,67
Per 105	0,347	1,5	0,999	0,426	0,364	0,478
Per 106	0	0	0	0,071	0,104	0,096
Per 107	0	0	0,817	0,569	0,104	0,861
Per 202	1,474	5	1,362	2,63	3,123	2,871
Per 403	3,296	6	0,091	2,701	2,551	2,201
Per 404	4,337	0,5	0	0	0,208	0,096
Per 406	0	0	0	1,706	0	0,574
Per 409	11,795	11	4,541	4,904	0,521	0,574
Per 412	2,949	1	5,359	2,701	2,238	1,627
Per 413	4,857	4	3,088	4,335	4,581	2,967
Per 414	0,694	2	0	0	0,26	0,766
Per 416	0	0,5	1,181	0	8,798	1,435
Per 504	16,132	6,5	13,351	11,301	18,584	16,268
Per 602	0	0	0,363	0	0,312	0,191
Per 604	0	0	1,635	0	0,416	0
Per 606	0	0	0,091	0,213	0,052	0
Per 607	0	0	1,635	0,426	0,521	0,191
Per 701	4,423	6	1,453	5,402	7,288	13,206
Per 705	0	0	0	0	0	0

Värden i procentandel varje studerat policyområde upptog i de portugisiska partiernas valmanifest, samt partitypsklassificering (Volkens et al, 2021).